

Eierskapsmelding 2024-2027

Innholdsfortegnelse

1. FORMÅLET MED EIERSKAPSMELDINGA	3
2. LARVIK KOMMUNES EIERANDELER	5
3. PRINSIPPER FOR EIERSTYRING I LARVIK KOMMUNE	6
3.1 Sammenfatning av prinsippene	6
3.2 Prinsipper for kommunen som eier	7
3.3 Prinsipper for virksomheten	10
4. EIERSKAPSFORVALTNINGEN I PRAKSIS	16
4.1 Forskjellen mellom eierstyring og selskapsstyring	16
4.2 Roller	16
4.3 Eiermøter	20
4.4 Kommunen som eier kontra kommunen som bestiller/kjøper av tjenester	21
4.5 Mål og rapportering	21
4.6 Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon	21
4.7 Forholdet til forvaltningsloven, offentlighetsloven, anskaffelsesregelverket og statsstøtteregelverket	22
5. KJENNETEGN VED DE ULIKE ORGANISASJONSFORMENE	24
5.1 Innledning	24
5.2 Aksjeselskap (AS)	24
5.3 Interkommunale selskap (IKS)	25
5.4 Samvirkeforetak (SA)	26
5.5 Interkommunale samarbeid	26
5.6 Kommunale foretak (KF)	27
6. OVERSIKT OVER KOMMUNENS EIERINTERESSER — PRESENTASJON AV VIRKSOMHETENE OG KOMMUNENS FORMÅL	29
6.1 Oversikt over kommunens eierinteresser	29
6.2 Presentasjon av virksomhetene	30

1. Formålet med eierskapsmeldinga

Larvik kommunes eierskap er knyttet til 22 virksomheter organisert som aksjeselskap (AS), interkommunale selskap (IKS), samvirkeforetak (SA), kommunale oppgavefellesskap (KO), vertskommunesamarbeid og kommunale foretak (KF). Disse virksomhetene utfører viktige oppgaver og forvalter store verdier på vegne av fellesskapet.

Et aktivt og godt eierskap er grunnleggende for en best mulig lokalpolitisk forvaltning av kommunens samlede verdier. Det har direkte konsekvens for selskapene og deres posisjoner.

Kommunen har stor frihet til å organisere tjenester slik den finner det hensiktsmessig, og det kan være ulike grunner til at Larvik har valgt å organisere deler av kommunens virksomhet i ulike organisasjonsformer. Som eksempler på begrunnelse kan nevnes økt krav til effektiv drift og større volum, behov for samarbeid over kommunegrenser, tjenestekvalitet, behov for større fagmiljø eller endringer i rammeverket for tjenesteområdet.

Ved etablering av selskap og foretak, blir betingelsene for styring og kontroll endret. Kommunestyret får en eierrolle, som skiller seg fra de andre folkevalgt-rollene. Styring av virksomheten må skje gjennom eierorganet, som generalforsamlingen (AS), representantskapet (IKS og KO) eller årsmøter (SA).

Eierskapsmeldinga skal gi politikerne en oversikt og bevissthet rundt kommunens eierrolle slik at man sikrer en god demokratisk kontroll over eierinteressene. Videre skal Eierskapsmeldinga gi føringer for hvordan kommunen skal utøve sitt eierskap og skal bidra til at kommunen framstår som en tydelig og forutsigbar eier. I Eierskapsmeldinga blir det stilt enkelte krav til hvilken informasjon virksomhetene årlig skal rapportere til kommunen som eier, slik at kommunen kan kontrollere at prinsippene blir praktisert.

Eierskapsmeldinga gjelder alle virksomheter kommunen har eierskap i, både aksjeselskap, interkommunale selskap, kommunale oppgavefellesskap, interkommunale samarbeid, samvirkeforetak og kommunale foretak. I Eierskapsmeldinga blir «virksomhet» brukt som en samlebetegnelse på disse organisasjonene. Stiftelser blir ikke nærmere omtalt, siden stiftelser er selvstendige og ikke kan underlegges noen form for eierstyring.¹

Det er et lovfestet krav at kommunestyret skal vedta eierskapsmelding minst én gang hver valgperiode.² Kommuneloven krever at eierskapsmeldinga minst skal inneholde

- Kommunens **prinsipper for eierstyring**
- **Oversikt** over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- Kommunens **formål** med sine eierinteresser

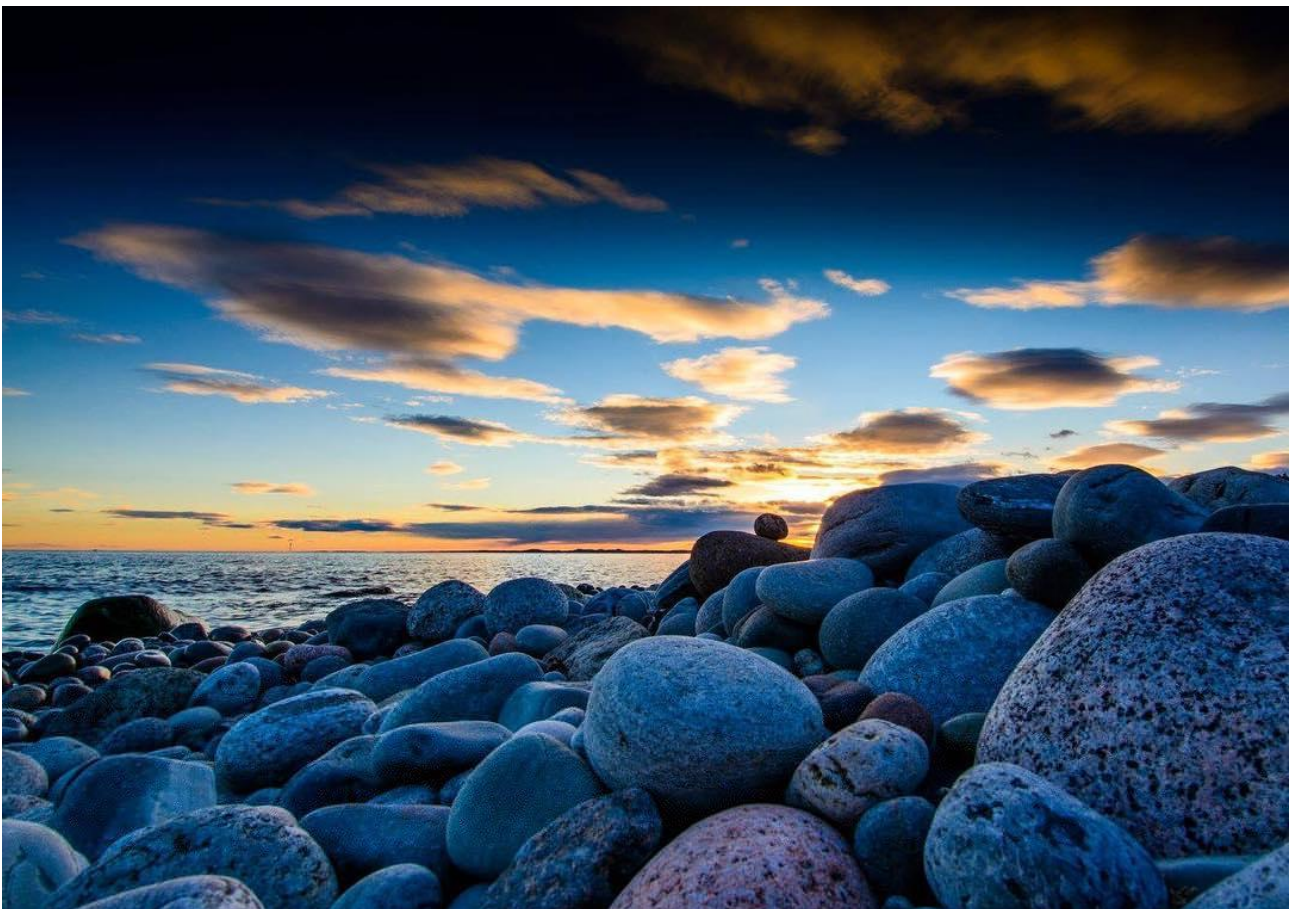
¹ Avgrensningen er i tråd med forarbeidene til kommuneloven, jf. Prop. 46 L (2017-2018) kap. 26.1.4.

² Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018 nr. 83 (kommuneloven) § 26-1.

I tillegg til disse punktene, vil Eierskapsmeldinga innledningsvis gi en oversikt over Larvik kommunes eierskap i punkt 2. Kommunens prinsipper for eierstyring blir trukket opp i punkt 3, etterfulgt av en beskrivelse av *hvordan* eierskapspolitikken blir forvaltet i praksis i punkt 4. Kjennetegn ved de ulike organisasjonsformene er behandlet i punkt 5. Dersom leseren ikke har inngående kunnskap om organisasjonsformene, anbefales først en gjennomgang av dette punktet. Avslutningsvis i punkt 6 følger en presentasjon av virksomhetene som Larvik kommune har eierinteresser i. Her gis også en beskrivelse av Larvik kommunes *formål* med sine eierinteresser i den enkelte virksomhet.

Ved utarbeidelse av Eierskapsmeldinga, er KS-rapporten «Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll» for 2023-2027 tatt i betraktning.³

Larvik kommunes eierstyring inngår som del av kommunens styringssystem. Kommunen vil tilstrebe at oppfølgingen av virksomhetene skal inngå som en naturlig del av kommunens politiske årshjulprosesser.

2. Larvik kommunes eierandeler

Larvik kommune har eierinteresser i 22 virksomheter som er organisert som enten aksjeselskap (AS), interkommunalt selskap (IKS), kommunalt foretak (KF), vertskommunesamarbeid, kommunalt oppgavefellesskap (KO) eller samvirkeforetak (SA). Av disse er ni interkommunale selskap, fem aksjeselskap, to kommunale foretak, tre vertskommunesamarbeid, to kommunale oppgavefellesskap og et samvirkeforetak. Larvik kommunes eierandeler varierer fra virksomhet til virksomhet, avhengig av blant annet virksomhetens formål og antall øvrige eierkommuner.

Virksomhet	Eierandel
Aksjeselskap (AS)	
Greve Biogass AS	9,3 %
iFokus Holding AS ⁴	100,0 %
Larvik By AS	2,06 %
Torget 1 Larvik AS	100,0 %
Vestfold Avfall og Ressurs (VESAR) AS	21,6 %
Interkommunalt selskap (IKS)	
Gea Norvegica Geopark IKS	8,3 %
IKA Kongsberg IKS	6,2 %
Larvik Arena IKS	50,0 %
Sør-Øst 110 IKS	6,9 %
Vestfold Krematorium IKS	25 %
Vestfold og Telemark revisjon IKS ⁵	7,16 %
Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat (Vetaks) IKS	4,5 %
Vestfoldmuseene IKS	16,0 %
Vestfold Vann IKS	0,1 %
Kommunalt Foretak (KF)	
Larvik Havn KF	100,0 %
Larvik kulturhus Bølgen KF	100,0 %
Samvirkeforetak (SA)	
Biblioteksentralen SA	< 1 %
Kommunalt oppgavefellesskap (KO)	
IUA Vestfold KO	19 %
Start Vestfold KO	14,3 %
Vertskommunesamarbeid	
Kommunalt krisesentertilbud i Vestfold	
MST CAN	
VOIS	

⁴ iFokus Holding AS eier datterselskapene iFokus AS, iFokus Kompetanse AS, iVekst AS og iVekst Kommune AS 100 %, samt Sammen for Livet AS med 99,36 %.

⁵ Vestfold og Telemark revisjon IKS ble etablert per 1.1.2020 ved at tidligere Telemark kommunerevisjon IKS (som Larvik kommune var eier i med en andel på 16,6 %) og Vestfold kommunerevisjon som reviderte de øvrige Vestfold kommunene og fylkeskommunen overførte alle ansatte og alle oppdrag til det nystiftede selskapet.

3. Prinsipper for eierstyring i Larvik kommune

3.1 Sammenfatning av prinsippene

Larvik kommunes eierskapspolitikk kan nedfelles i noen overordnede prinsipper for eierstyring, som kan oppsummeres i totalt 12 punkter. Prinsippene skal bidra til at utøvelsen av Larvik kommunes eierskap blir forutsigbart, strategisk og langsiktig, og gjelder uavhengig organisasjonsform. Disse ligger med andre ord til grunn for alle virksomheter kommunen har eierinteresser i.

Prinsippene for eierstyringen er delt i to: Krav kommunen stiller til seg selv som eier (prinsipp 1 til 4 i punkt 3.2) og krav til virksomhetene (prinsipp 5 til 12 i punkt 3.3). Inndelingen er gjort for å systematisere prinsippene. Skillet er imidlertid ikke absolutt, og enkelte prinsipper gjelder både for kommunen og virksomhetene.

En oppsummering av prinsippene gis innledningsvis:

1. Valg av **organisasjonsform** skal tilpasses formål og behov
2. Det skal være **åpenhet** rundt Larvik kommunes eierskap
3. Kommunens **eierstyring** skal utøves gjennom eierorganene
4. Kommunen fastsetter langsiktige **mål** for virksomhetene, som styret er ansvarlig for å realisere
5. Virksomheten skal sikre god **informasjonsflyt** til eierne
6. Virksomheten skal sørge for effektiv **organisering og ressursforvaltning**
7. Virksomheten skal bidra til å nå **FNs bærekraftsmål**
8. Virksomheten skal opptre som **ansvarlig samfunnsaktør**
9. **Styresammensettingen** skal baseres på kriterier for kompetanse, kapasitet og mangfold
10. **Godtgjørelse** til styret og daglig leder skal være forholdsmessig
11. Styret skal ha en **aktiv rolle** knyttet til rapportering og oppfølging
12. Styret skal sørge for god **internkontroll og risikostyring**

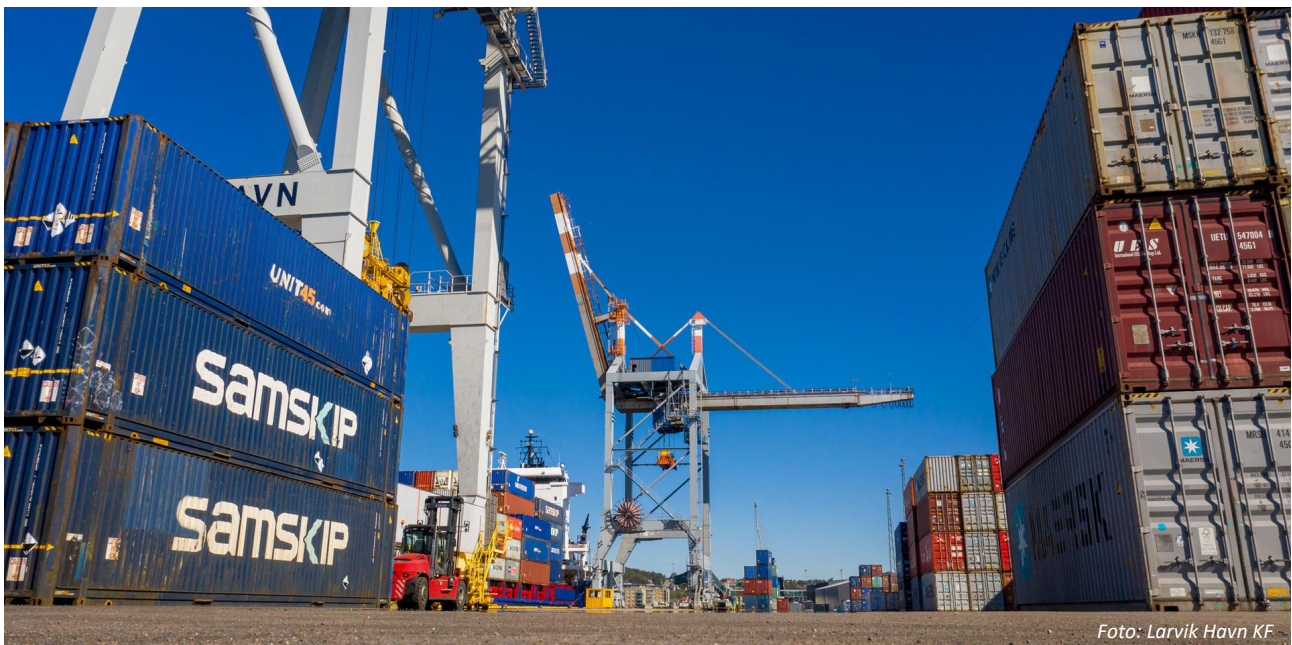
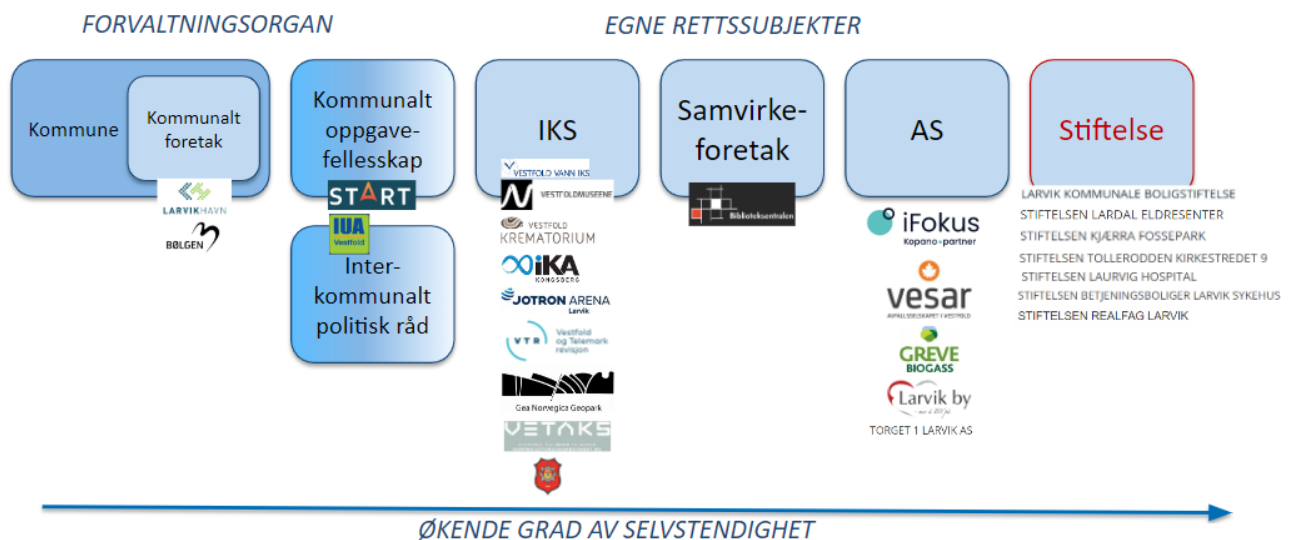

Foto: Larvik Havn KF

3.2 Prinsipper for kommunen som eier

1. Valg av organisasjonsform skal tilpasses formål og behov

I forkant av en selskaps- eller foretaksetablering, er det behov for å analysere hvilken organisasjonsform som er mest hensiktsmessig. Det ligger til kommunestyret å vurdere om det skal være en tradisjonell etatsorganisering, eller om det er ønskelig å plassere virksomheten i et kommunalt foretak (KF), interkommunale samarbeid, kommunale oppgavefellesskap (KO), interkommunalt selskap (IKS), aksjeselskap (AS), samvirkeforetak (SA) eller stiftelse. Avveiningen må gjøres konkret. Noen av disse organisasjonsformene anses som forvaltningsorganer, mens andre er egne rettssubjekter. De ulike organisasjonsformenes grad av selvstendighet er illustrert i figuren under.

Figur 3.2. – Organisasjonsformenes økende grad av selvstendighet – inklusiv Larvik kommunes eierskap.

Ved valg av organisasjonsform er det nødvendig å gjøre en helhetlig gjennomgang og avveining av ulike hensyn.⁶ Det må tas i betraktning at det vil være ulik politisk styring ved forskjellige organisasjonsmodeller, der virksomhetenes økende grad av selvstendighet reduserer direkte politisk styring. Det betyr at når virksomhet blir lagt ut i selskaper, vil de folkevalgte få en annen styringsrolle enn når virksomheten ligger i egen kommune. Et annet sentralt forhold er hvilket ansvar kommunen er villig til å påta seg. Avveiningen må gjøres i den enkelte sak.

Larvik kommune bør kun ha eierandeler i selskaper når slikt eierskap er den beste løsningen for å ivareta ulike behov som kommunen har. Kommunens eierskap og eierandeler i virksomheter bør ikke være større enn det som er nødvendig ut fra begrunnelsen og formålet med eierskapet.

⁶ Her må det blant annet tas i betraktning hva som er virksomhetens formål, styringsstrukturen i de ulike organisasjonsformene, kommunens eierstyringsbehov, samfunnsansvar, hensyn til innsyn, markedsforhold og aktuelt lovverk.

Kommuneloven fastslår at Eierskapsmeldinga skal forankre kommunens formål med eierskapet i de ulike virksomhetene, behandlet i punkt 6.2. En tilsvarende analyse av formålet skal også *gjøres før* kommunen oppretter et selskap/foretak. Formålet forankres i kommunestyrets vedtak.

Kommunen skal jevnlig vurdere om formålet med det enkelte eierskapet er forstått og står seg. I tilfeller der kommunens begrunnelse for eierskapet har falt bort, bør kommunen revurdere sitt eierskap helt eller delvis gjennom salg eller avvikling. I tillegg bør kommunen, sammen med styret, vurdere om virksomheten til enhver tid har en hensiktsmessig organisasjonsform. Dersom det blir aktuelt å omdanne etablerte virksomheter til nye organisasjonsformer, eller tilbakeføre virksomhet til kommunen som rettssubjekt, skal det gjennomføres en tilsvarende analyse som beskrevet over.

2. *Det skal være åpenhet rundt Larvik kommunes eierskap*

Gjennom kommunens eierskap i ulike selskap og foretak, forvalter Larvik store verdier på vegne av fellesskapet. Det er viktig at det er åpenhet knyttet til eierskapet, slik at innbyggerne, medeiere og andre kan se hvordan kommunen håndterer eierskapet. Åpenhet skaper forutsigbarhet og ivaretar demokratiske hensyn. Det er i hovedsak offentlighetsloven og kommuneloven som vil være styrende for hvordan kommunen og kommunale selskap praktiserer åpenhet og innsyn. Kommunens eierinteresser og nøkkelinformasjon om eierskapet skal være lett tilgjengelig på kommunens nettsider. Eierskapsmeldinga skal også bidra til åpenhet knyttet til eierskapet og gi en forklaring på *hvorfor* kommunen er eier, *hva* kommunen eier, *begrunnelsen/formålet* med eierskapet og *hvordan* kommunen utøver eierskapet.

Samtidig som kommunen skal praktisere åpenhet, skal den være en profesjonell og ansvarlig eier. Kommunen må kunne ha en fortrolig dialog med selskapene for å kunne forvalte eierskapet godt. Det kan innebære at dokumenter må unntas offentlighet når disse er forretningssensitive eller bør unntas av andre grunner.

Hvordan kommunale tjenester er organisert, bør ikke ha betydning for allmennhetens tilgang til informasjon. Larvik kommune mener åpenhet rundt kommunale tjenester er viktig, også der kommuner går sammen i interkommunale samarbeid. Kommunen oppfordrer til at det praktiseres mest mulig åpenhet i styrene og i eierorganene, forutsatt at dette ikke strider mot hensynet til drifts- eller forretningsforhold, taushetsplikt, personvern eller andre særlige forhold. For interkommunale selskap som er omfattet av offentleglova, er møteoffentlighetsprinsippet blitt lovfestet for representantskapets møter, jf. IKS-loven § 8 a.

3. *Kommunens eierstyring skal utøves gjennom eierorganene*

Kommunen skal fremme sine eierinteresser i eierorganet, som er det øverste organet i virksomheten. Det vil si på generalforsamling (AS), i representantskapet (IKS og KO) eller på årsmøter (SA). Alle møter i eierorganet skal som utgangspunkt bli presentert og behandlet politisk i forkant av møtene. Kommunestyret i Larvik har delegert denne oppgaven til formannskapet, med unntak av saker der det er lovpålagt at kommunestyret fatter vedtak.

Kommunestyret utøver indirekte styring av virksomheten ved å oppnevne kommunens representant til eierorganet. Dersom ikke annet er fastsatt i lov, følger det av kommunens delegeringsreglement at det er ordfører eller varaordfører som representerer kommunen på disse møtene, og som handler innenfor de rammene som kommunestyret/formannskapet har trukket opp. På den måten vil kommunens stemmegivning i eierorganet gjenspeile det politiske flertallet i Larvik. Dersom det ikke foreligger konkrete instruksjoner eller signaler fra kommunestyret/formannskapet, skal kommunens representant avgi stemme innenfor loven, vedtekter/selskapsavtale og alminnelige krav til lojalitet mot virksomheten og Larvik kommune.

For kommunale foretak er det kommunestyret som utgjør eierorganet.

4. Kommunen fastsetter langsiktige mål for virksomhetene

Det er kommunen som eier som skal definere mål for virksomheten og stille krav til hva virksomheten skal levere. Larvik kommunes mål og strategier for virksomhetene skal komme til uttrykk gjennom godkjente vedtekter, selskapsavtaler, aksjonæravtaler og strategidokumenter (etter politisk behandling). Disse generelle styringsdokumentene bør kommunestyret revidere jevnlig, for å påse at disse er hensiktsmessige og i tråd med gjeldende mål. Videre skal kommunens mål komme til uttrykk på generalforsamling eller representantskapsmøte.

I tillegg kan kommunes mål komme til uttrykk gjennom eventuelle avkastningskrav, krav til effektivitet og utbytteforventninger. Slike krav vil også bidra til at kommunen sikrer at virksomheten har en forsvarlig kapitalstruktur/egenkapital tilpasset deres situasjon og kommunens formål med eierskapet.

For virksomheter som opererer i et marked, bør kommunen stille konkrete utbytte- og avkastningsmål. For disse virksomhetene forventer Larvik kommune avkastning på investert kapital, på lik linje som en privat eier. Ved utforming av utbyttemål må kommunen sikre en god balanse mellom forventet utbytte og tilbakeholdt overskudd.

I mange av eierposisjonene til Larvik kommune ligger det imidlertid til grunn andre mål enn forventninger om økonomisk avkastning. Her skal andre definerte mål framheves, hvor avkastningsforventninger eksempelvis kan bli erstattet av ideelle formål eller kvaliteten på konkrete tjenester. Kommunen vil ikke fastsette avkastningskrav for selskaper som baserer virksomheten på tilskudd fra eierne. Det vil likevel stilles resultatkrav, herunder krav til effektiv drift.

Det er styret som er ansvarlig for å realisere målene som eierne trekker opp. Når kommunen har framsatt sine målsettinger, må virksomheten få mulighet og frihet til å realisere målene.

3.3 Prinsipper for virksomheten

5. Virksomheten skal sikre god informasjonsflyt til eierne

Styret og daglig leder skal sørge for god informasjonsflyt til eierne, slik at kommunen får tilstrekkelig tid til å behandle aktuelle saker. Det er derfor viktig at kommunen får nødvendig informasjon så tidlig som mulig.

Saker til behandling i eierorganet (generalforsamling/representantskapet/årsmøtet) skal i tråd med prinsipp 3 først behandles i formannskapet. For å sikre tid til denne demokratiske forankringen, bør bestemmelser om innkallingsfrist til eierorganet tas inn i vedtektene eller selskapsavtalen. Innkalling og saksdokumenter til representantskapet, generalforsamling og årsmøte skal som hovedregel sendes *minst* seks uker før møtet. Dokumentene sendes til valgte representant (ordfører/varaordfører/evt. annen representant) og postmottak i Larvik kommune.

Virksomheten skal også oversende annen informasjon som er av betydning for kommunen som eier, herunder innkalling og protokoller fra styremøter hvor vesentlige saker er til behandling. Dokumentene sendes postmottak i Larvik kommune. Kommunen kan kreve å få oversendt slik informasjon der det anses nødvendig.

I selskaper der kommunen har indirekte eierskap, f.eks. hvis det er opprettet datterselskap, skal morselskapet også sørge for tilstrekkelig tilgang på informasjon i datterselskapet. For å sikre demokratisk forankring bør dette formaliseres i vedtekter, instruks eller lignende dokument som vedtas av eierorganet i morselskapet. Selskapet må sørge for at kommunens krav og forventninger i eierskapsmeldinga også blir implementert i datterselskap.

Innholdsmessig skal saksdokumentene fra virksomheten være relevant, tydelig og korrekt, slik at kommunen mottar tilstrekkelig informasjon for å ta saken til behandling.

Virksomheten skal for øvrig legge til rette for god og regelmessig dialog med eier. Som utgangspunkt skal det holdes jevnlig uformelle eiermøter, se også punkt 4.3.

6. Virksomheten skal sørge for effektiv organisering og ressursforvaltning

Kommunen forventer at virksomheten har en effektiv organisasjons- og beslutningsstruktur, med evne til å gjennomføre omstillinger ved behov. Det inngår i styrets oppgave å vurdere om virksomheten er forsvarlig og hensiktsmessig organisert og om ressursene blir brukt på en god måte.

Ved behandling av budsjettprosessene i virksomhetene, skal eiertilskuddet i utgangspunktet maksimalt følge kommunal deflator, og det skal legges vekt på kontinuerlig forbedring og effektivisering for å holde kostnadene i selskapet nede. Utviklingen i eiertilskuddene i økonomiplanperioden bør i utgangspunktet derfor ligge noe *under* veksten i den kommunale deflatoren. Unntak fra dette må begrunnes særskilt med utgangspunkt i selskapets drift. Til sammenligning har Larvik kommune liten tradisjon for å prisjustere egne budsjetter.

Virksomheter som utfører forvaltningsoppgaver skjermet fra konkurranse, samtidig som de driver virksomhet i konkurranse med andre, bør skille disse. På enkelte områder er et slikt skille lovpålagt. Den konkurranseutsatte virksomheten skal som utgangspunkt stå økonomisk på egne bein, og må ikke bli subsidiert av offentlige midler gjennom eksempelvis rimelig husleie, lån av utstyr mv.

7. Virksomheten skal bidra til å nå FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Et bærekraftig selskap balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig verdiskapning uten å ødelegge mulighetene for kommende generasjoner. For å bidra til å nå FNs bærekraftsmål er det avgjørende at det offentlige og næringslivet samarbeider om nødvendige tiltak.

Larvik kommune forventer at virksomhetens strategiplan kartlegger og synliggjør hvordan mål og tiltak er forankret i FNs bærekraftsmål. Tiltakene tilpasses det enkelte selskaps virksomhet, egenart, risiko og størrelse.

For virksomheter der kommunen er majoritetseier forventer kommunen at virksomhetene setter seg inn i kommunens politikk på området.

8. Virksomheten skal opptre som ansvarlig samfunnsaktør

Virksomhetene har en viktig samfunnsrolle og påvirker samfunnsutviklingen og nærmiljøet sitt. Dette skal reflekteres i både styring og ledelse.

Larvik kommune forventer at virksomheten forvalter fellesskapets verdier på en god måte og er bevisst sitt samfunnsansvar. Larvik kommune forventer at virksomheten utarbeider og nedfeller holdninger til blant annet etikk, antikorrupsjon, klima og miljø, likestilling, habilitetskonflikter mv. Virksomheten bør også melde seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon. Enkelte av disse områdene er utdypet under.

Styret skal sørge for at samfunnsansvaret er innarbeidet som en integrert og dokumentert del av virksomheten. Styrets arbeid med samfunnsansvar må vurderes og avstemmes opp mot virksomhetens størrelse og kompleksitet. Virksomhetens arbeid som en ansvarlig samfunnsaktør skal omtales i årsrapporteringen.

Etikk

Kommunale virksomheter forvalter fellesskapets ressurser, og forvaltningen må skje på en måte som samsvarer med befolkningens oppfatninger av rett og galt. KS har utarbeidet anbefalinger for etikkarbeidet med gode eksempler på retningslinjer, veiledere, håndbok mv.⁷

---

⁷ <https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etikk/>

Larvik kommune forventer at styret har utarbeidet etiske retningslinjer som blir forankret i virksomheten og som jevnlig revideres. Etiske retningslinjer bør omhandle både verdier, holdninger og kultur, samt forebygging av korrupsjon. Det er styrets ansvar å sørge for at virksomhetens etiske retningslinjer blir fulgt opp.

Et anstendig arbeidsliv med plass til alle

Larvik kommune forventer at virksomheten arbeider for et anstendig arbeidsliv. Virksomheten skal prioritere kampen mot sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. Det bør stilles krav til faste ansettelses, bruk av faglærte håndverkere, lærlinger og færre ledd med underleverandører, i tråd med gjeldende nasjonale seriøsitetsbestemmelser.

Kommunen ønsker at virksomheten på selvstendig grunnlag, og i sitt krav til leverandører, skal bidra til å begrense utenforskapet i Larvik. Kommunen har et mål om full sysselsetting og anstendig arbeid for alle kvinner og menn innen 2030, med lik lønn for likt arbeid. Videre har kommunen et mål om å redusere andelen unge som verken er i arbeid, under utdanning eller opplæring.

Larvik kommune forventer at virksomheten har en god arbeidsgiverpolitikk og at denne blir gjennomført på en systematisk og god måte.

Virksomheter som utfører aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven, skal sørge for at redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene blir vedlagt årsberetningen. På denne måten får eierne redegjørelsen i forkant av møtet i eierorganet.

Klima og miljø

I klimaloven er det et lovfestet krav om at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Kommunen har overordnede klima- og energimål som skal bygge oppunder de nasjonale forpliktelsene til å redusere klimagassutslipp, og forberede samfunnet på kommende klimaendringer. Kommunalt eide selskaper er en del av kommunens virkemidler for å nå kommunens målsettinger innenfor klima og miljø.

Virksomhetene er ulike når det gjelder påvirkning på ytre miljø. Det vil derfor variere hvor omfattende rutiner og systemer de ulike selskapene må ha for å sikre at virksomheten tar nødvendige miljøhensyn. Ved investeringer skal omstilling til lavutslippssamfunnet, samt miljø vektlegges i planleggingen og gjennomføringen av investeringen.

Larvik kommune forventer at virksomheten etablerer klima- og miljømål på kort og lang sikt som følges opp med relevante og gode tiltak, i tråd med klimalovens mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050. Klima og miljø skal omtales i virksomhetens årlige rapportering til kommunen, og der det foreligger klimaregnskap for virksomheten skal det vedlegges. Dersom klimaregnskapene ikke viser en nedgang i utslipp av klimagasser, skal dette omtales i rapporteringen.

9. Styresammensetningen skal baseres på kriterier for kompetanse, kapasitet og mangfold

Styresammensetning

Valg av kompetente styrer er avgjørende for best mulig forvaltning av selskapene og for å oppnå eiernes mål. Styrets kompetansebehov skal vurderes opp mot virksomhetens formålsparagraf, langsiktige strategier, den enkelte kandidats kapasitet og mangfoldet ved sammensetningen. Det skal tilstrebes at styret har en balansert kjønnsrepresentasjon, jf. også kommuneloven § 21-1, IKS-loven § 10 og aksjeloven §§ 6-11a og 20-6 med regler om kjønns sammensetning. Styret bør ha ulike og supplerende kompetanse, blant annet innen økonomi, organisasjon og bransjekunnskap om markedet virksomheten opererer i.

Loven er ikke til hinder for at ansatte og folkevalgte kan sitte i styret i selskap eller foretak. For å unngå rolleblanding, dobbeltroller og habilitetsspørsmål, skal verken ordfører eller kommunedirektør sitte i styrene. Av samme grunn har kommunen som hovedprinsipp at kommunestyrerepresentanter ikke skal velges som styremedlemmer. Dette er fordi politiske organer har en sentral rolle i eierstyringen og kontrollen med virksomhetene. Kommunen som eier kan også ha andre behov enn hva som nødvendigvis blir vurdert hensiktsmessig for selskapet isolert, eksempelvis spørsmål om utbytte, finansiering mv. Kommunesektorens etikkutvalg anbefaler at folkevalgte ikke bør sitte i styrene i kommunalt eide foretak og selskaper.

Videre bør ikke styremedlemmer i morselskap sitte som styremedlem i datterselskap. Hensynet til dobbeltroller tilsier også at sittende styremedlemmer ikke bør påta seg særskilte oppgaver for selskapet/foretaket, i tillegg til styrevervet.

Virksomheten bør gi styremedlemmer ekstern styreopplæring ved behov, og nye styremedlemmer må til enhver tid sikres opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling. Styremedlemmene bør registreres i KS styrevervregister, som den enkelte virksomhet må vedta å slutte seg til. Endelig bør virksomheten vurdere om det er behov for styreforsikring for styremedlemmene. Styret bør årlig vurdere egen kompetanse. I evalueringen bør styrets sammensetning, kompetanse og fungering inngå. Evalueringen bør ses opp mot eiers mål med virksomheten.

Valgkomité

Valg av styret skal skje etter forslag fra en valgkomité. Formålet med en valgkomité er å sikre sammensetning av et styre med komplementær kompetanse i tråd med eiers formål med selskapet. Bruk av valgkomité bør vedtektsfestes. Generalforsamlingen/representantskapet/årsmøtet velger valgkomité samt valgkomiteens leder for det enkelte selskap.

Valgkomiteen bør ha dialog med sittende styreleder og gis tilgang til styrets anbefalinger slik de fremkommer etter styrets egnevaluering.

Valgkomiteene skal legge frem et begrunnet forslag til eierne før det gjennomføres valg av styremedlemmer. Innstillingen skal derfor følge innkalling og sakspapirer som sendes ut fra selskapet/virksomheten, slik at innstillingen blir gjenstand for folkevalgt behandling i eierkommunen forut for møtet. Det begrunnede

forslaget bør synliggjøre hvilke utfordringer selskapet står overfor og hvilke kriterier for styresammensetning som er vektlagt. Valgkomiteen bør ha en rutine som sørger for at arbeidet med innstillingen settes i gang i god tid før utsending fra selskapet/virksomheten. I innstillingen skal valgkomiteen ta i betraktning KS' anbefalinger om grunnkrav til styremedlemmenes samlede kompetanse.

Eier står fritt til å endre styresammensetningen uavhengig av valgperioden. Hele styret bør normalt ikke skiftes ut samtidig, for å sikre kontinuitet og videreføring av kompetanse.

Der det utpekes varamedlemmer til et styre, bør ordningen med numerisk vara benyttes for å sikre kontinuitet i styret.

10. Godtgjørelse til styret og daglig leder skal være forholdsmessig

Det er eierorganet (generalforsamling for AS/representantskapet for IKS/kommunestyret for KF) som fastsetter styrehonorar. Styrets godtgjørelse bør være på et moderat nivå, men samtidig framstå som rimelig ut fra styrets ansvar, kompetanse, forventet tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Styreleders godtgjørelse bør generelt ligge høyere enn godtgjørelsen til alminnelige styremedlemmer. Størrelsen på styregodtgjørelsene må vurderes i det enkelte tilfellet.

Justering av styrets godtgjørelse bør ikke overstige kommunal deflator for foregående år. Det gis i utgangspunktet ikke konsulenthonorar eller «tapt arbeidsfortjeneste» til styremedlemmer.

Det er styret som vedtar daglig leders lønn. Kommunen forventer at styret utviser moderasjon ved fastsetting av lønn til ledende ansatte. Ved lønnsregulering bør man ta utgangspunkt i den alminnelige lønnsutvikling blant befolkningen.

I interkommunale selskap skal godtgjøring til leder og nestleder av representantskapet fastsettes av representantskapet selv, jf. IKS-loven § 6 første ledd. Larvik kommune er av den oppfatning at så lenge vervene innehas av folkevalgte som mottar fast godtgjørelse for sine verv som folkevalgte, skal det som hovedregel ikke gis godtgjøring for verv som leder eller nestleder i representantskapet i tillegg.

11. Styret skal ha en aktiv rolle knyttet til rapportering og oppfølging

Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av virksomheten, og Larvik kommune forventer at styret tar en aktiv rolle overfor eierne og den daglige ledelsen i dette arbeidet.

Styret skal sikre tilfredsstillende rapportering til eierne. Kommunen skal til enhver tid ha oppdatert og korrekt informasjon om virksomheten, organiseringen og resultatene. En slik rapportering danner grunnlaget for en aktiv og forutsigbar eieroppfølging.

Styret bør videre sørge for rutiner og retningslinjer for å sikre god oppfølging og selskapsledelse. Rutinene må tilpasses den enkelte virksomhet, men kan blant annet omfatte fastsettelse av styreinstruks/instruks for daglig leder, opplæring av styremedlemmer, etiske retningslinjer, fastsettelse av strategi- og handlingsplaner

mv. Kommunen forventer at styret fastsetter en årlig plan for sitt arbeid, med særlig vekt på mål, strategi og gjennomføring.

Styret er som kjent ansvarlig for å realisere målene. Styret skal så langt det er hensiktsmessig legge fram en langsiktig strategiplan for virksomheten, minimum hvert fjerde år. Styret skal sørge for at strategiplanen blir forankret hos kommunen som eier. Dette innebærer at styret må sørge for at eier får informasjon om strategiplanen i god tid før denne skal opp til behandling, slik at de langsiktige strategiene blir gjenstand for politisk behandling. Eiermøter kan i den sammenheng benyttes dersom det er behov for uformell informasjonsutveksling, forventningsavklaringer mv. I tillegg bør styret vurdere å utarbeide årlige handlingsplaner, for å vurdere om målene i strategiplanen nås.

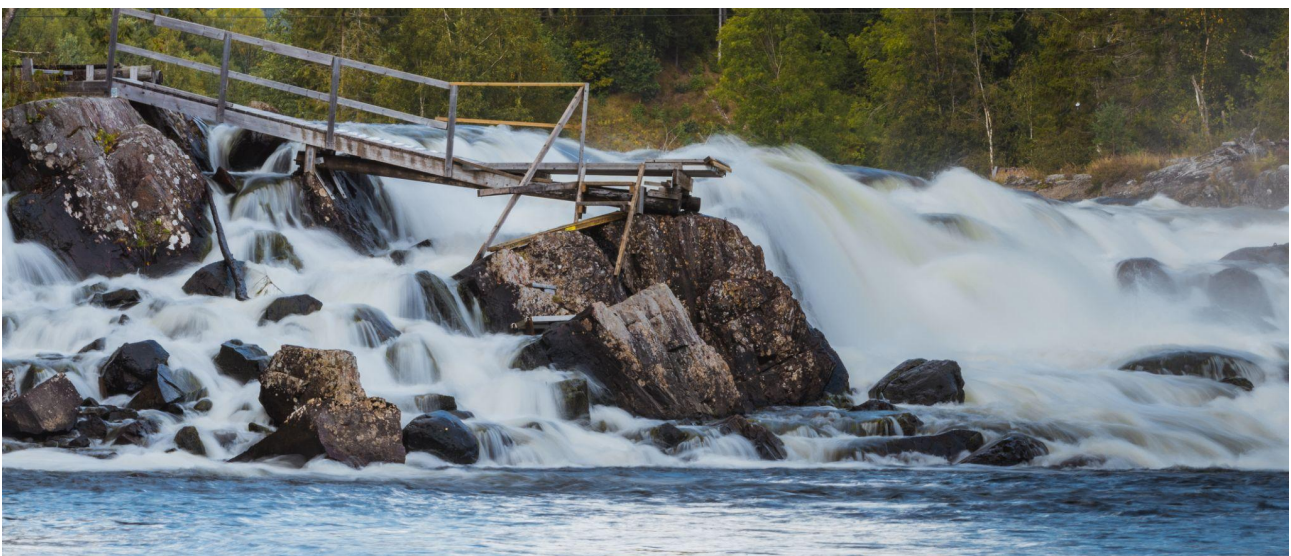
Styrets rapportering og oppfølging skal være i tråd med lovkrav, kommunens fastsatte mål og kommunens forventninger i Eierskapsmeldinga, se også «Mål og rapportering» i punkt 4.5. På denne måten får eierne en jevnlig orientering om virksomhetens utvikling.

12. Styret skal sørge for god internkontroll og risikostyring

Styret skal føre tilsyn med virksomheten. Det innebærer at styret skal sørge for at virksomheten har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring som er tilpasset virksomheten.

Styret skal foreta en årlig gjennomgang av virksomhetens viktigste risikoområder. Risikostyring skal være med på å identifisere og håndtere ulike typer risiko. Internkontrollen skal blant annet bidra til en målrettet og kostnadseffektiv drift, sikre kvaliteten på virksomhetens rapportering, sikre at virksomheten blir forvaltet i tråd med eiernes vedtak og intensjoner, forhindre korrupsjon, sikre retningslinjer for etikk og samfunnsansvar, samt sikre at virksomheten opererer i samsvar med relevant regelverk. Spørsmålet om virksomheten er omfattet av forvaltningsloven, offentlighetsloven og anskaffelsesregelverket, kort omtalt i punkt 4.7, må styret sørge for å avklare i sin internkontroll.

Gjennom internkontroll og risikostyring, skal styret ivareta en uavhengig kontrollfunksjon på vegne av eierne.

4. Eierskapsforvaltningen i praksis

4.1 Forskjellen mellom eierstyring og selskapsstyring

Selskapsretten bygger på et prinsipp hvor eier har en tilbaketrukket rolle, og driften og ledelsen av virksomheten er overlatt til et styre man har tillit til. De folkevalgte må derfor være bevisst rollefordelingen mellom eier på den ene siden og virksomhetens ledelse bestående av styret og daglig leder på den andre.

Med begrepet **eierstyring** menes den styring kommunen har med sine virksomheter, og den måten kommunen forvalter sitt eierskap på. Eiers sterkeste påvirkning er å definere virksomhetens *formål* og stille krav til hva virksomheten skal levere. Rammene for formålet er nedfelt i vedtektene eller selskapsavtalen, samt i generalforsamling eller representantskap. Eierstyringen kommer også til uttrykk ved valg av styre i virksomheten. I tillegg kan eier drive aktiv eierstyring gjennom eieravtaler og instruksjer.

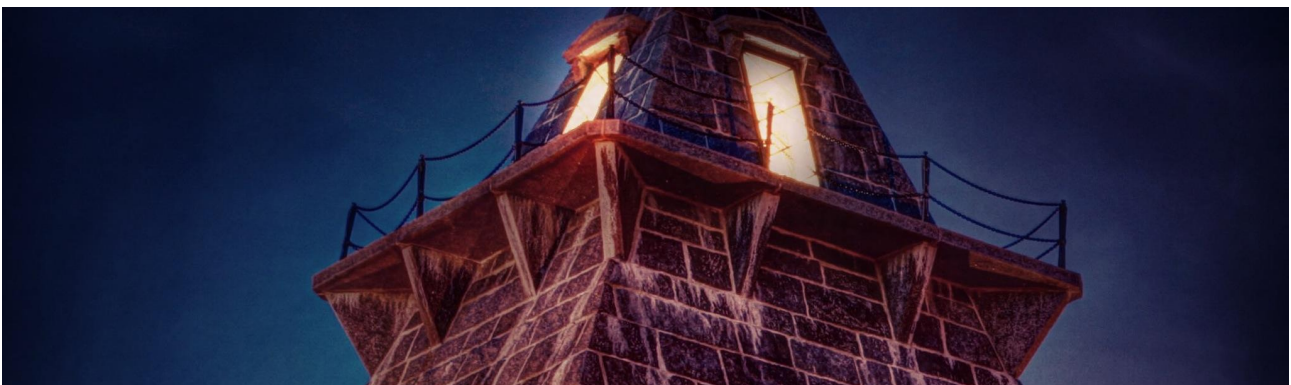
Selskapsstyring gjelder styring av selve virksomheten og hører under styret og daglig leder. Oppgaven til virksomhetens styre og administrasjon er å planlegge, forvalte og drive foretaket innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eier. Denne ytre rammen består av eierstrategi, eierskapsmelding, vedtekter/selskapsavtale og vedtak på generalforsamlingen/representantskapet. Daglig leder og styret er på denne måten ansvarlig for den daglige driften av selskapet uten *direkte* inngripen fra eierne.

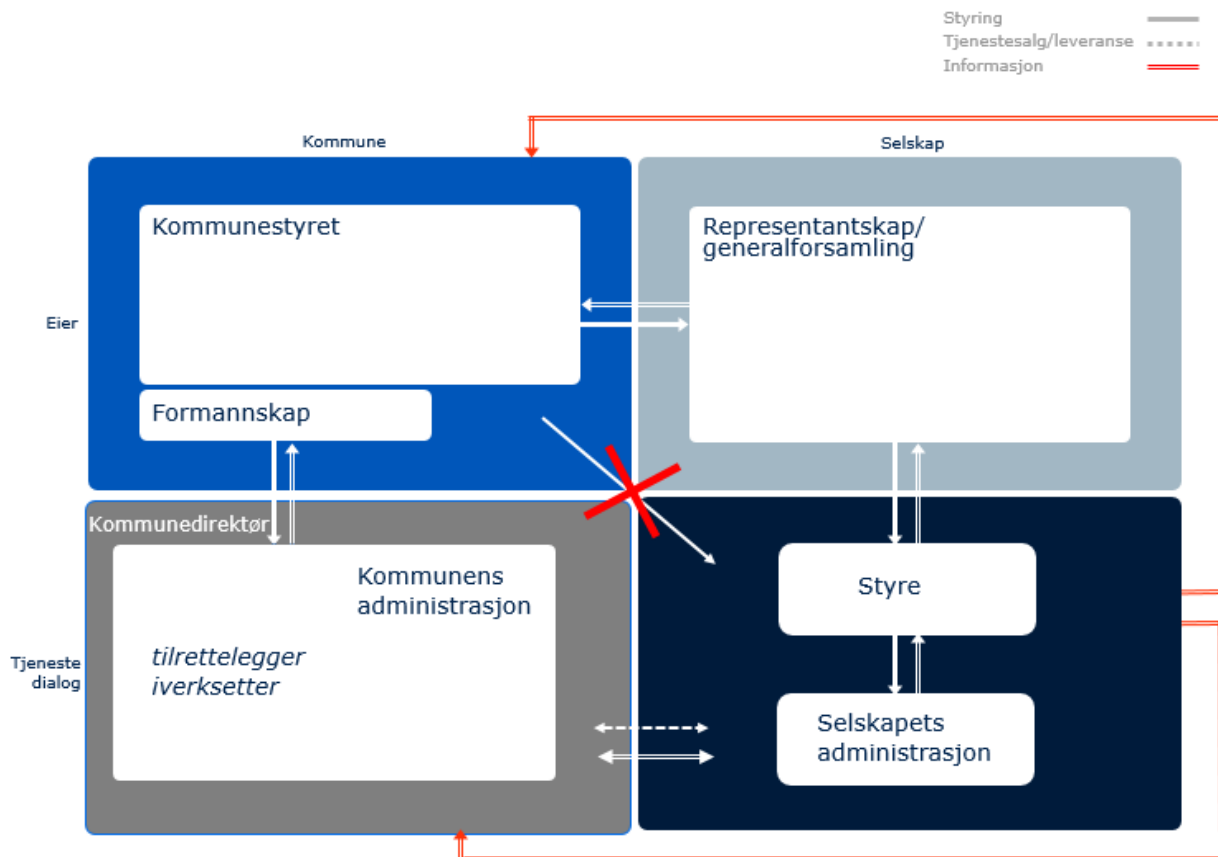
Dersom eier detaljstyrer selskapet, kan det føre til en utydeliggjøring av den ansvarsfordelingen som selskapsretten legger opp til. Balansen mellom eierstyring og frihet for foretaksledelsen må eier ta stilling til ut fra virksomheten som drives.

4.2 Roller

Det er viktig å ha klart for seg hvem som har hvilke roller i henholdsvis eierstyringen og i selskapsstyringen. Rollefordelingen mellom kommunestyret, formannskapet og kommuneadministrasjonen, samt styret og daglig leder er beskrevet nedenfor.

Videre innebærer den løpende eierskapsforvaltningen regelmessig kontakt mellom kommunen og virksomhetene. Hvordan kontakten foregår mellom de ulike aktørene er illustrert i figuren under, se figur 4.2. I tillegg er eiermøter særskilt omtalt i punkt 4.3.

Figur 4.2: Illustrasjon av kontaktlinjer mellom ulike aktører i eierskapsforvaltningen, hvor kommunens eierstyring skal skje gjennom representantskapet/generalforsamlingen.

4.2.1 Kommunestyret

Kommunestyret har ansvaret for at kommunens eierskap utøves på en forsvarlig måte. Det er kommunestyret som skal sikre at kommunen når sine mål som eier og at regelverket blir fulgt. Dette tilsyns- og kontrollansvaret blir blant annet utført gjennom eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon, nærmere omtalt i punkt 4.6.

Kommunestyret kan delegere sin myndighet. Det framgår av Larvik kommunes delegeringsreglement at følgende myndighet er delegert til formannskapet:

«Å fatte vedtak om ordførerens handlingsrom i saker vedrørende forvaltning av kommunens eierandel ved gjennomføring av representantskapsmøter eller generalforsamlinger.»

For å styrke det kommunale eierskapet skal det settes av tid til kompetanseutvikling av de folkevalgte. Det kan eksempelvis bli gjort ved å innta eierskap som en selvstendig del av folkevalgtopplæringen. Minst én gang i løpet av folkevalgtperioden skal kommunestyret også vedta Eierskapsmeldinga.⁸

⁸ Jf. kommuneloven § 26-1

4.2.2 Formannskapet

Det følger av delegeringsreglementet at formannskapet i Larvik har den løpende eierstyringen. Det innebærer at formannskapet skal sikre at eierrollen blir utøvet på en helhetlig måte.

Alle møter i eierorganet (generalforsamling/representantskap/årsmøtet) skal som utgangspunkt bli presentert og behandlet i formannskapet i forkant av møtene.⁹ Det innebærer at formannskapet gis anledning til å behandle spørsmål av prinsipiell karakter og drøfte valg til virksomhetenes styre. På denne måten vil ordfører/varaordfører, som stiller som kommunens representant, stille med fullmakt som er forankret i det politiske flertallet.

Formannskapet får Eierskapsmeldinga til behandling minst én gang i valgperioden, før kommunestyret vedtar meldinga. I tillegg bør administrasjonen gi formannskapet en årlig oppdatering om virksomhetenes økonomiske situasjon og eventuelt andre spesielle forhold.

Videre bør utvalgte aksjeselskap (AS) og interkommunalt selskap (IKS) gi formannskapet en presentasjon av egen virksomhet i løpet av valgperioden. Presentasjonen skal gi formannskapet grunnlag for å kontrollere at selskapet driver virksomheten i tråd med selskapets formål og kommunens mål med eierskapet. Det skal orienteres om selskapets strategi og eventuelle utfordringer.

4.2.3 Kommunens administrasjon

Kommunedirektøren skal legge til rette for oppfølging av kommunens eierskap. Kommunedirektøren skal blant annet sørge for at saker som legges fram til politisk behandling er forsvarlig utredet og påse at politiske vedtak blir iverksatt.¹⁰ Ved eierskapsforvaltningen innebærer dette å:¹¹

- Iverksette kommunestyrets/formannskapets vedtatte eierskapspolitikk
- Forberede eiersaker til politisk behandling
- Bistå ordfører og andre i utøvelsen av eierstyring, herunder forberede og eventuelt delta på generalforsamling/representantskapsmøter og eiermøter
- Ha løpende kontakt med virksomhetene utenom møter i eierorganer
- Internkontroll
- Oppdatere Eierskapsmeldinga

Kommunedirektøren har lagt oppfølging av kommunens eierskap til Kommuneadvokaten, som samarbeider med fagansvarlige i kommuneadministrasjonen om å sørge for at kommunedirektørens ansvar blir ivaretatt og at politiske beslutninger om eierskap tas med tilstrekkelig bakgrunnsinformasjon.

Kommunedirektørene i Vestfold fylke og Vestfold fylkeskommune har etablert et samarbeid for administrativ eierskapsoppfølging. Dette følges opp av en eierskapskoordinator fra hver enkelt kommune.

---

⁹ Saker skal tas til behandling i kommunestyret når dette følger av loven.

¹⁰ Jf. kommuneloven § 13-1 tredje og fjerde ledd.

¹¹ Listen er ikke uttømmende.

Ved å tilstrebe like prinsipper og samordnet innrapportering, er målet å oppnå mer enhetlig eierstyring fra kommunene, samt bidra til forenkling for virksomhetene.

4.2.4 Utøvende eierorgan (generalforsamling/representantskap/årsmøte)

All eierstyring skjer gjennom eierorganet, som er *generalforsamling* for aksjeselskap, *representantskapet* for interkommunale selskap, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap og *årsmøte* for samvirkeforetak. Kommunens eierinteresser blir ivaretatt ved å delta i disse eierorganene med ordfører eller varaordfører som kommunens representant. Eierorganet skal sikre at eiernes overordnede interesser blir ivaretatt, formulere klare mål for virksomheten og velge det rette styret.

For aksjeselskap skal eier i generalforsamling godkjenne årsregnskap og årsberetning, herunder beslutte utdeling av utbytte. For interkommunale selskap skal eier gjennom representantskapet i tillegg fastsette budsjett, økonomiplan, fatte vedtak om pantsettelse av fast eiendom eller andre større kapitalinvesteringer, samt fatte vedtak om investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne. Der ikke annet følger av lov, er det delegeringsreglementet i Larvik at det er ordfører som representerer kommunen på disse møtene, med varaordfører som vararepresentant.¹² Som medlem av representantskapet kan man bli erstatningsansvarlig for skade som man forsettlig eller uaktsomt volder selskapet, den enkelte deltaker eller andre, jf. IKS-loven § 38.

For kommunale foretak (KF) er *kommunestyret* foretakets øverste organ, altså det utøvende eierorganet. Kommunestyret fastsetter rammene for styrets myndighet, først og fremst gjennom vedtekter, økonomiplan, budsjett og ved godkjenning av foretakets regnskap.

4.2.5 Styret

Styret er et kollegialt organ som opptrer i fellesskap. Styret er ansvarlig for forvaltning og organisering av virksomheten, og har totalansvar for ledelsen og utviklingen. Styret i aksjeselskap (AS) og interkommunale selskap (IKS) velges av generalforsamlingen eller representantskapet, mens i kommunale foretak (KF) er det kommunestyret som velger styret.

Styret i virksomheten skal forholde seg til gjeldende vedtekter/selskapsavtale, gjeldende Eierskapsmelding for Larvik kommune, samt kommunestyre- og formannskapsvedtak som virksomheten blir berørt av. Det er på den måten styret skal sørge for at eierkommunens fastsatte mål blir realisert.

Et styremedlem er personlig valgt og kan bli personlig økonomisk ansvarlig.¹³

---

¹² Representantskapets medlemmer er personlig oppnevnt for 4 år og kan bli holdt ansvarlige på samme måte som styrets medlemmer, jf. IKS-loven § 38.

¹³ Overfor virksomheten eller aksjeeierne ved forsettlig eller uaktsomt voldt skade, jf. blant annet aksjeloven kapittel 17 og IKS-loven § 38.

4.2.6 Daglig leder

Den daglige ledelsen av virksomheten ligger til daglig leder. Daglig leder er underordnet styret og skal følge retningslinjer/pålegg som styret gir. Daglig leder skal sørge for at styret får gode beslutningsgrunnlag.

Saker av prinsipiell eller uvanlig art skal ikke daglig leder håndtere alene. Styret skal først behandle og ta stilling til slike saker.

4.3 Eiermøter

At kommunens styring skjer ved deltakelse på generalforsamling og representantskapsmøter, hindrer ikke at kommunen har dialog med virksomhetene også *utenfor* disse møtene. En slik dialog kan gjerne skje gjennom eiermøter.

Eiermøter er en uformell arena mellom representanter fra kommunen som eier, virksomhetens styre og daglig leder. Et eiermøte er ikke lovbestemt og kan sikre en løpende dialog mellom virksomheten og eier om saker som anses som viktige og prinsipielle. På disse møtene kan virksomheten og kommunen ta opp forhold, stille spørsmål og formidle synspunkter, utenom de formelle møtene og uten å treffe formelle beslutninger. På denne måten kan utvikling og strategi bli luftet og diskutert, men det bør ikke legges føringer eller «gis signaler» som anses å gripe inn i styrets myndighetsområde.

Dersom en eierkommune inviterer til eiermøte, kan man risikere at dette oppfattes som et signal om misnøye med selskapet/foretaket, eller at det er et forsøk på diktat fra eierkommunen. For å unngå dette, er det alltid virksomheten som skal invitere til eiermøtet, men møtene kan initieres av kommunen. Som utgangspunkt bør det gjennomføres jevnlige eiermøter, forutsatt at virksomheten eller kommunen finner det hensiktsmessig.

I tillegg kan det gjennomføres dialog og kontakt mellom selskapet og administrasjonen som en rent faglig og administrativ møteplass for å sikre tilfredsstillende informasjonsutveksling.

4.4 Kommunen som eier kontra kommunen som bestiller/kjøper av tjenester

Kommunen bestiller/kjøper også tjenester fra virksomheter den har eierinteresser i. Kommunens rolle som bestiller/kjøper av tjenester skal være klart atskilt fra rollen som eier. Kommunes rolle som kunde hos egne selskaper/foretak ivaretas av kommunedirektøren, og reguleres av de tjenesteleveranseavtaler og kontrakter som inngås mellom virksomheten som utfører/leverandør og kommunen som bestiller/kunde. Dette inngår som del av kommunedirektørens kontraktstyring, og er ikke en del av eierstyringen.

4.5 Mål og rapportering

Virksomhetene skal årlig rapportere om kravene i Eierskapsmeldinga er overholdt. Larvik kommune har innført en ordning med digitalt skjema som skal fylles ut. Skjemaet med nødvendige vedlegg¹⁴ skal bli returnert til kommunen hvert år etter at ordinære representantskapsmøter/generalforsamlinger er avholdt. Informasjonen skal sendes til kommunen så snart som mulig og innen 1. august hvert år.

I virksomhetenes årlige rapportering vil kommunen stille spørsmål om temaer som strategi, tidspunkt for møteinnkallinger, FNs bærekraftsmål, seriøsitetsbestemmelser mv. og kontrollere etterlevelse av krav og forventninger i Eierskapsmeldinga. Kommunen forventer at eventuelle «avvik» mellom kommunens prinsipper for eierstyring og mottatte svar fra selskapene blir vurdert og fulgt opp av virksomhetene.

4.6 Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon

Kommunestyret har det øverste ansvar for å sikre at kommunen når sine mål, at regelverket etterleves og at etiske hensyn ivaretas. Kontrollen utføres blant annet gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Kontrollutvalget skal på kommunestyrets vegne føre løpende kontroll av virksomhetene som kommunen eier, herunder gjennomføre eierskapskontroll (obligatorisk) og forvaltningsrevisjon (frivillig). Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget sikres gode nok rammebetingelser for å utøve sin funksjon tilfredsstillende.

Eierskapskontrollen innebærer å vurdere om eiers representant utøver kommunens eierinteresser i samsvar med lover, politiske vedtak og eierskapsprinsipper.

Forvaltningsrevisjon innebærer systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets/formannskapetets vedtak. Dette er en kontroll av virksomhetens drift. Det er opp til kommunestyret å avgjøre om selskapskontrollen også skal omfatte forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret. Planen bør angi hvilke eierinteresser og selskaper som kan være aktuelle å kontrollere, og i hvilken grad det er aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med utgangspunkt i planen skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret om

---

¹⁴ Virksomheten skal minimum vedlegge årsberetning og regnskapet.

gjennomførte kontroller samt resultatene av disse. Det er kontrollutvalget som planlegger og bestiller eierskapskontrollene, mens selve kontrollene utføres av revisjonen i tråd med god kommunal forvaltningsskikk.¹⁵ I tillegg har kommunens revisor et lovfestet ansvar for å gjennomføre eierskapskontroll, jf. kommuneloven § 24-2.

For at kontrollutvalget skal kunne ivareta sine tilsyns- og kontrolloppgaver, har utvalget rett til opplysninger og innsyn¹⁶ i virksomheter som kommunen i sin helhet eier alene eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner. I virksomheter med flere eiere bør eierne koordinere sin kontrollvirksomhet, slik at ikke mange eiere iverksetter kontrolltiltak uten koordinering.

4.7 Forholdet til forvaltningsloven, offentlighetsloven, anskaffelsesregelverket og statsstøtteregelverket

Forvaltningsloven gjelder all virksomhet som drives *innenfor* kommunen, inkludert kommunale foretak. Selskaper, på sin side, omfattes som utgangspunkt ikke av forvaltningsloven. Men i tilfeller der selskapet har så tett tilknytning til forvaltningen at de anses å være et «organ for kommunen», vil forvaltningsloven gjelde. Det sentrale vurderingstemaet vil være *hvor sterk reell tilknytning det er mellom selskapet og forvaltningen* og beror på en helhetsvurdering.¹⁷

Offentlighetsloven gjelder for kommunalt eide selskaper i tilfeller der kommunen/det offentlige har mer enn halvparten av stemmene i det øverste organet, eller har direkte/indirekte rett til å velge mer enn halvparten av medlemmene med stemmerett i det øverste organet. Det er et viktig unntak fra dette utgangspunktet: I tilfeller der selskapet hovedsakelig driver næringsvirksomhet i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private, gjelder likevel ikke offentlighetsloven.

I vurdering av om **anskaffelsesregelverket** kommer til anvendelse, er organisasjonsform blant annet avgjørende. Kommunale foretak (KF) er omfattet av regelverket om offentlige anskaffelser, fordi foretaket er en del av den kommunale forvaltningen uten å være skilt ut som eget rettssubjekt.¹⁸ Dette gjelder også i tilfeller der kommunale foretak driver forretningsmessig. Alle anskaffelser som kommunale foretak gjennomfører, må med andre ord følge anskaffelsesregelverket.

Dersom et aksjeselskap (AS) og interkommunalt selskap (IKS) skal være omfattet av anskaffelsesregelverket, må selskapet bli ansett som et «offentligrettslig organ» etter anskaffelsesloven § 2 andre ledd bokstav c. Dette må vurderes særskilt for det enkelte selskap, hvor det blant annet må vurderes om selskapet

- tjener allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter, og

¹⁵ Dette følger av forarbeidene til kommuneloven, jf. Prop. 46 L (2017-2018) side 324.

¹⁶ Jf. kommuneloven § 23-6.

¹⁷ I KS' anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll fra 2023, er følgende vurderingstemaer trukket opp: «Relevante vurderingstemaer er selskapsform, formålet og bakgrunnen for opprettelsen, hva slags virksomhet selskapet driver, om selskapet har monopolvirksomhet, og om den må regnes som et ledd i gjennomføringen av kommunal eller fylkeskommunal politikk.»

¹⁸ Jf. begrepet «kommunale myndigheter» i anskaffelsesloven § 2 andre ledd bokstav b.

- er underlagt offentlig kontroll etter særskilt angitte vilkår.¹⁹

Dersom selskapets virksomhet er av industriell eller kommersiell karakter, kommer med andre ord ikke anskaffelsesregelverket til anvendelse. Dette beror på en helhetsvurdering av virksomhetens karakter.

Statsstøtteregelverket gjelder uavhengig virksomhetens organisering, siden det er *karakteren av aktivitet* som er avgjørende. Det spiller derfor i utgangspunktet ingen rolle for statsstøttevurderingen om virksomheten drives i aksjeselskap, interkommunalt selskap eller kommunalt foretak.

Når kommunen enten selv eller gjennom selskaper utøver økonomisk aktivitet i et marked på fullt ut markedsmessig basis, vil ikke virksomheten anses å oppnå noen fordeler sammenlignet med det private aktører vil kunne oppnå. I så fall kommer ikke statsstøttereglene til anvendelse. Hvis virksomheten derimot får noen form for fordeler av sin offentlige eier, er man raskt inne i statsstøttereglene. Slike fordeler kan for eksempel være mer gunstige lånebetingelser enn det banker tilbyr, kapital og innskudd fra eieren uten klar forventning om markedsmessig avkastning, eller fritak fra alminnelig skatteplikt.

EØS-avtalen forbyr i utgangspunktet støtte til foretak som driver økonomisk aktivitet, dersom støtten kan virke *konkurransedrivende*, jf. EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1. Forholdet til statsstøttereglene må vurderes særskilt i det enkelte tilfellet og blir ikke nærmere omtalt her.

---

¹⁹ Vilklårene for å være et offentligrettslig organ er angitt i anskaffelsesforskriften § 1-2 andre ledd.

5. Kjennetegn ved de ulike organisasjonsformene

5.1 Innledning

For at kommunestyret skal kunne etterleve eierstyringsprinsippene i punkt 3, er det nødvendig med grunnleggende kunnskap om de ulike organisasjonsformene. Dette er blant annet avgjørende for å kunne velge rett organisasjonsform (prinsipp 1), utøve eierstyringen korrekt og på riktige arenaer (prinsipp 3 og 4) samt for å kunne forstå hvilke krav kommunen som eier kan stille til virksomhetene (prinsipp 5 til 12).

Nedenfor gis en kort redegjørelse av de ulike kjennetegnene ved aksjeselskap, interkommunale selskap, interkommunale samarbeid, samvirkeforetak og kommunale foretak. Ettersom stiftelser faller utenfor Eierskapsmeldinga, omtales ikke denne organisasjonsformen.

5.2 Aksjeselskap (AS)

Bestemmelsene om aksjeselskap (AS) er regulert i aksjeloven.²⁰ Et aksjeselskap kan eies av en kommune alene, sammen med andre kommuner/fylkeskommuner eller sammen med private rettssubjekter.²¹ Aksjeselskap er et selvstendig rettssubjekt og ikke en del av kommunen.

I et aksjeselskap har eierne begrenset økonomisk risiko for selskapets økonomiske forpliktelser. Aksjeeierne er kun ansvarlig for innskutt kapital, noe som gir rom for at det kan tas høyere risiko uten at dette går direkte utover aksjonærene. For kommunen er det viktig at eierandelen er tilpasset kommunens formål med eierskapet.

Selskapets øverste eierorgan er generalforsamlingen. Gjennom generalforsamlingen utøver eierne den øverste myndighet i selskapet. Her kan eierne fastsette rammer og gi nærmere regler for styret og daglig leder gjennom vedtekter, instruksjer og andre generalforsamlingsvedtak. Det er generalforsamlingen som velger styret.

Selskapet ledes av styret og en daglig leder. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål, vedtektene, eventuelle instruksjer fra eier, og innenfor rammen av lovverket.

²⁰ Lov om aksjeselskaper av 13. juni 1997 nr. 44 (aksjeloven).

²¹ I selskaper med flere eiere, kan disse inngå en aksjonæravtale. Aksjonæravtaler benyttes for å regulere forholdet mellom eierne, og kan eksempelvis omhandle spørsmål om stemmerett, fordeling av styreplasser, innskuddsplikt, forkjøpsrett mv.

Styret har også en viktig funksjon for å sikre strategisk planlegging for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt.

Et AS etableres hovedsakelig der virksomheten har tjenester som gjennomføres i et konkurranseutsatt marked.

Et datterselskap er et selskap som er stiftet, eid og/eller kontrollert av et annet selskap («morselskapet»). Morselskapet, eller holdingselskapet, eier en del av aksjekapitalen, normalt over 50 %, så holdingselskapet kan sikre en bestemmende innflytelse over datterselskapet. Selskapene kan, men trenger ikke, inngå i et konsern. Når eierskapet ikke er delt med andre kalles det et heleid datterselskap. Når et morselskap har flere datterselskaper, omtales disse innbyrdes som «søsterselskaper».

Aksjeselskap (AS) helt eller delvis eid av Larvik kommune:

- Greve Biogass AS
- iFokus Holding AS
- Larvik By AS
- Vestfold avfall og ressurs AS (VESAR AS)
- Torget 1 Larvik AS

5.3 Interkommunale selskap (IKS)

Interkommunale selskap (IKS) er regulert i IKS-loven.²² Disse selskapene kan bare eies av kommuner og fylkeskommuner, samt andre interkommunale selskap. Et interkommunalt selskap er et selvstendig rettssubjekt, som rettslig og økonomisk er skilt fra deltakerkommunene.

Hver av deltakerne (eierne) har ubegrenset ansvar for en viss prosent av selskapets samlede forpliktelser. På den måten har eierne til sammen et ubegrenset ansvar for forpliktelsene. Dette skiller interkommunale selskap fra aksjeselskap (AS), hvor ansvaret er begrenset. Eierne skal opprette en skriftlig selskapsavtale.

Selskapets øverste eierorgan er representantskapet. Deltakerkommunene utøver eierstyring gjennom sine valgte medlemmer i representantskapet. Hver deltakerkommune skal ha minst én representant i representantskapet. Kommunestyret har instruksjonsrett overfor sitt medlem i representantskapet. Det er representantskapet som velger styret.

²² Lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6 (IKS-loven).

Forvaltningen av selskapet ligger til styret og daglig leder, som i andre selskaper.

Opprettelse av interkommunale selskap er best egnet ved gjennomføring av kommunale tjenester som er behovs- og regelstyrt og som gjennom samarbeid er ment å gi stordriftsfordeler og større fagmiljøer. En grunntanke er at tjenestene fra et interkommunalt selskap skal kunne utføres bedre og mer kostnadseffektivt for kommunenes innbyggere og næringslivet.

Interkommunale selskap (IKS) hvor Larvik kommune er deltaker:

- Gea Norvegica Geopark IKS
- IKA Kongsberg IKS
- Larvik Arena IKS
- Sør-Øst 110 IKS
- Vestfold krematorium IKS
- Vestfold og Telemark revisjon IKS
- Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS IKS)
- Vestfoldmuseene IKS
- Vestfold Vann IKS

5.4 Samvirkeforetak (SA)

Samvirkeforetak (SA) er regulert i samvirkeoven.²³ Samvirkeforetak er et selvstendig rettssubjekt og ikke en del av kommunen. Samvirkeforetak har til hovedformål å fremme medlemmenes økonomiske interesser. Samvirkeforetak driver ofte alminnelig forretningsvirksomhet, og er en organisasjonsform som bygger på prinsipper om aktiv brukerdeltakelse. Kommuners deltakelse i samvirkeforetak er gjerne gjennom biblioteksentralen, energiverk, vannverk mv.

Årsmøtet er samvirkeforetakets høyeste organ, og foretaket forvaltes av styret i tråd med vedtektene.

Samvirkeforetak som Larvik kommune er medlem av:

- Biblioteksentralen SA

5.5 Interkommunale samarbeid

5.5.1 Interkommunalt politisk råd – kommuneloven kapittel 18

Interkommunalt politisk råd er regulert i kommuneloven kapittel 18. Representantskapet er det øverste organet i det politiske rådet. Rådet er et politisk samarbeidsorgan, som kan gis myndighet til å behandle saker som går på tvers av kommunegrensene. Som eksempler kan rådet behandle/avgj uttalelser i høringssaker eller drøfte ulike regionale satsinger eller tiltak. Rådet kan ikke produsere tjenester for innbyggerne eller kommunene.

---

²³ Lov om samvirkeforetak av 29. juni 2007 nr. 81.

5.5.2 Kommunalt oppgavefellesskap (KO) – kommuneloven kapittel 19

Kommunalt oppgavefellesskap (KO) er regulert i kommuneloven kapittel 19. Et kommunalt oppgavefellesskap kan opprettes av to eller flere kommuner for å løse felles oppgaver. I utgangspunktet kan oppgavefellesskapet samarbeide om å løse alle typer oppgaver, både lovpålagte og ikke-lovpålagte. Myndigheten til å treffe enkeltvedtak kan imidlertid ikke delegeres til oppgavefellesskapet. Det er opp til politikerne å avgjøre om det kommunale oppgavefellesskapet skal være et selvstendig rettssubjekt.

Representantskapet er det øverste organet i et kommunalt oppgavefellesskap, hvor samtlige deltakere skal være representert med minst ett medlem. Det er ikke krav om et eget styre. Dersom det *ikke* opprettes et styre, vil representantskapet i oppgavefellesskapet ivareta både kommuneinteressen og selskapsinteressen. Kommunen som deltaker i et kommunalt oppgavefellesskap har ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av oppgavefellesskapets forpliktelser.

Kommunale oppgavefellesskap hvor Larvik kommune er deltaker:

- START kommunalt oppgavefellesskap
- IUA Vestfold KO

5.5.3 Vertskommunesamarbeid – kommuneloven kapittel 20

Vertskommunesamarbeid er regulert i kommuneloven kapittel 20. En kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver til en vertskommune.

Vertskommunesamarbeid hvor Larvik kommune er deltaker:

- Kommunalt krisesentertilbud i Vestfold
- MST CAN
- VOIS

5.6 Kommunale foretak (KF)

Kommuneloven kapittel 9 gir regler om kommunale foretak (KF). Foretaket er en del av kommunen og ikke et eget selskap med rettslig eller økonomisk selvstendighet. Det innebærer at foretaket er en del av kommunale budsjetter, som setter rammer for virksomheten, og kommunen hefter for foretakets forpliktelser. I avtaler som foretaket inngår, er kommunen kontraktsmotpart.

Det kommunale foretaket er underlagt kommunestyret. Gjennom vedtektenes formålsbestemmelse fastsetter kommunestyret rammene for virksomheten. Foretaket ledes av et styre valgt av kommunestyret. Styret har alminnelig myndighet til å treffe avgjørelser i foretakets saker og foretaket rapporterer direkte til kommunestyret. Det er styret og daglig leder som opptrer utad på kommunens vegne.

Kommunedirektøren har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets ledelse, men kan instruere styret og daglig leder om utsatt iverksettelse av vedtak inntil kommunestyret har behandlet saken, såkalt utsettende veto.

Reglene om kommunale foretak tar særlig sikte på å gi et alternativ for mer selvstendig organisering av kommunale oppgaver enn en kommunal etat. Med kommunale foretak får man en balanse mellom kommunal styring og kontroll på den ene siden, og frihet for foretaksledelsen på den andre siden. Organisasjonsformen benyttes som regel når både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn skal ivaretas.

Kommunale foretak i Larvik kommune:

- Larvik Havn KF
- Larvik Kulturhus Bølgen KF

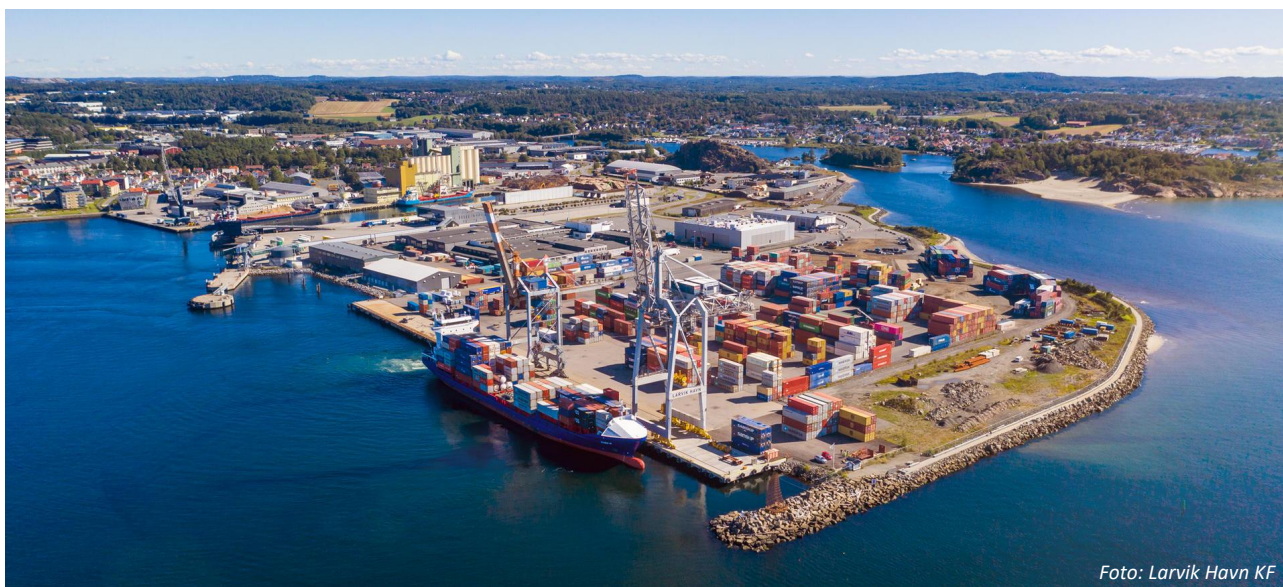
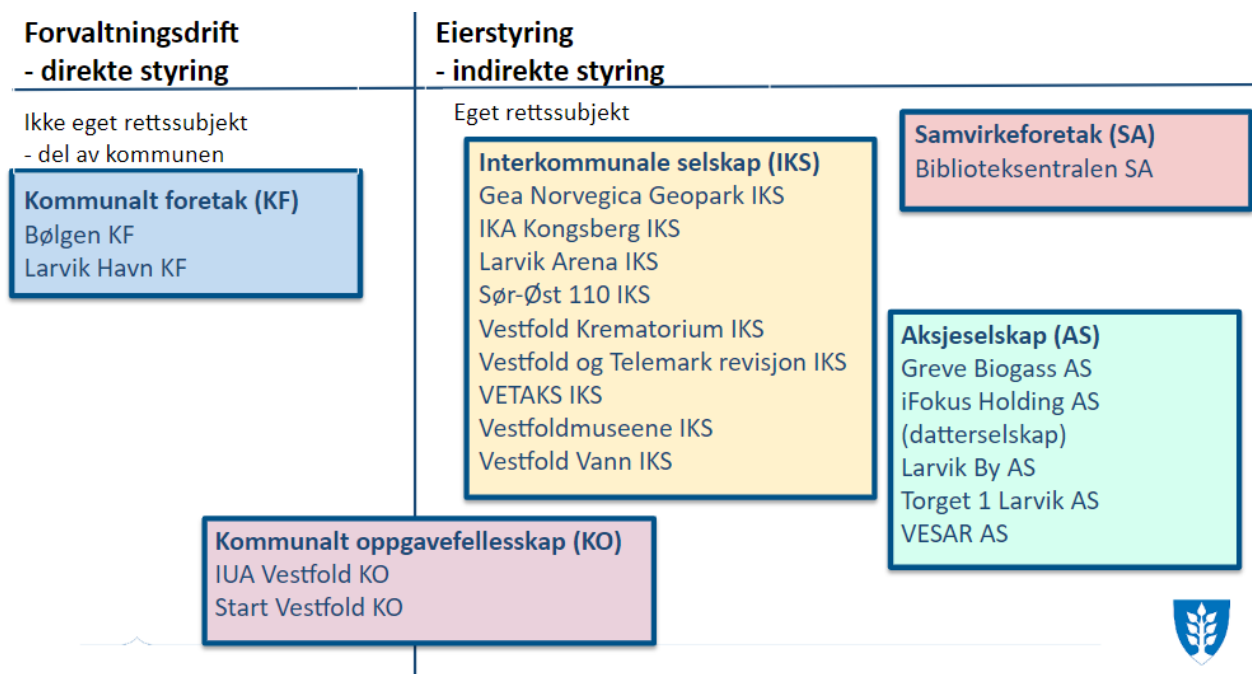

Foto: Larvik Havn KF

6. Oversikt over kommunens eierinteresser – presentasjon av virksomhetene og kommunens formål

6.1 Oversikt over kommunens eierinteresser

Larvik kommune har eierinteresser i til sammen 22 virksomheter (aksjeselskap, interkommunale selskap, samvirkeforetak, kommunale oppgavefellesskap, kommunale foretak og vertskommunesamarbeid). I figuren under er disse virksomhetene plassert ut fra organisasjonsmodell:

Figur 6.1.: Oversikt over Larvik kommunes eierinteresser

Larvik kommune har ulike formål med hver enkelt virksomhet som kommunen eier. Gjennomgående er at de fleste virksomhetene utfører samfunnsmessige oppgaver for kommunen eller at kommunen er eier som følge av verdibaserte eller politiske årsaker. Kommunens konkrete formål med eierskapet framgår under presentasjonen av den enkelte virksomhet i punkt 6.2.

6.2 Presentasjon av virksomhetene

Nedenfor følger presentasjon av alle virksomheter som Larvik kommune har eierinteresser i, herunder aksjeselskap, interkommunale foretak, samvirkeforetak, kommunale oppgavefellesskap, vertskommunesamarbeid og kommunale foretak. Presentasjonen gis i alfabetisk rekkefølge.

Virksomhetene har selv meldt inn og beskrevet virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk. Disse er gjengitt for hver virksomhet under overskriften «Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk». For vertskommunesamarbeidene og de kommunale oppgavefellesskapene er det kun gitt en beskrivelse av virksomhetens formål/virkeområde. Stiftelser blir ikke presentert.

Biblioteksentralen SA

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med Larvik kommunes eierskap i det ideelle samvirkeforetaket Biblioteksentralen SA er å bidra til å utvikle bedre biblioteker, støtte opp om bibliotekenes samfunnsoppdrag og bidra til demokratisering av kunnskap og kultur.

Larvik kommunes eierandel i Biblioteksentralen SA er under 1 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Hovedformålet til Biblioteksentralen er å utvikle og levere fellestjenester til bibliotek, skoler og andre offentlige virksomheter. Biblioteksentralen er et samvirkeforetak med 353 kommuner, 12 fylkeskommuner, KS og Norsk Bibliotekforening som medlemmer og andelseiere. Foretaket ble etablert i 1952. I tillegg kan Biblioteksentralen etablere og investere i virksomheter med det formål å betjene det totale bok-, informasjon- og kunnskapsmarkedet.

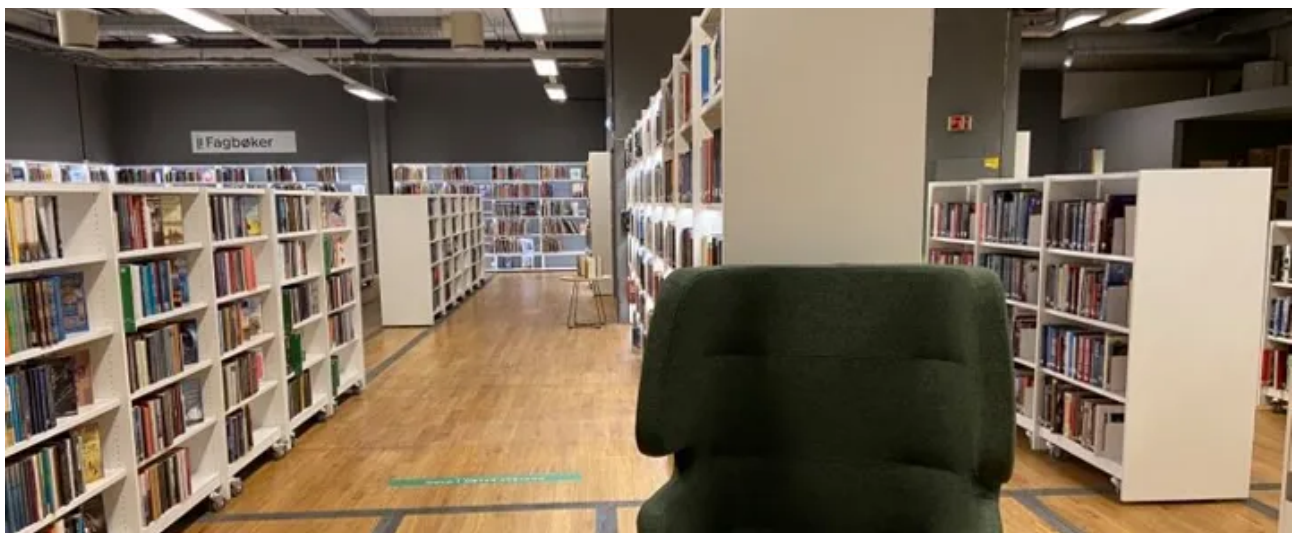
Strategi:

Bibliotek er en kommunal lovpålagt oppgave i Norge som skal gi alle i landet vårt bedre tilgang til kunnskap, læring, litteratur og lesing. Biblioteksentralens nåværende strategi har som ambisjon å øke bruken av bibliotekene gjennom tre satsingsområder:

- Utvikle fellestjenester som svarer på behovene til bibliotekbrukerne.
- Utvikle fellestjenester som forenkler hverdagen til bibliotekansatte.
- Utvikle fellestjenester som gjør det mulig å dele innhold og inspirasjon på tvers av bibliotekene (kommunene).

Utbyttepolitikk:

Biblioteksentralen har ikke økonomisk fortjeneste i seg selv som formål for virksomheten, herunder heller ikke for medlemmene, jf. vedtektene § 2. Det betyr at foretaket ikke gir avkastning (utbytte) til medlemmene (eierne). Alle inntekter går tilbake til forsvarlig drift og videreutvikling av tjenestene og til å investere i ny tjenesteutvikling.

Gea Norvegica Geopark IKS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med kommunens eierskap i Gea Norvegica Geopark IKS er å bidra til å spre kunnskap om kommunens geologiske naturarv.

Larvik kommunes eierandel i Gea Norvegica Geopark IKS er 8,3 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapet har som formål, gjennom en felles organisasjon, å tilrettelegge og forestå en god og informativ presentasjon av områdets geologiske naturarv. Dette omfatter også å vise sammenhenger mellom geologisk mangfold og betydningen dette har for menneskene i dag, i fortid og i framtid (herunder biologisk mangfold, miljøforhold, samfunnsutvikling, kultur, jordbruk, utnyttelse av geologiske naturressurser m.m.). Gea Norvegica Geopark IKS har følgende visjon og hovedmål:

Visjon:

Gea Norvegica Geopark IKS skal spre kunnskap om vår geologiske naturarv og sammenhengene mellom geologiske prosesser og vår eksistens.

Mål:

Gea Norvegica Geopark IKS skal være en UNESCO Global Geopark og skal:

- Formidle geologiens betydning for samfunnet.
- Arbeide for bærekraftig bruk av den geologiske naturarven.
- Tilrettelegge regionens geologiske attraksjoner.
- Synliggjøre regionens geologiske, historiske, kulturelle og økologiske kvaliteter.
- Bruke natur- og kulturarven til å styrke identitet og stolthet.

Selskapet skal samarbeide med ulike aktører, som for eksempel fylkesmann, fylkeskommune, kommunene, næringsliv, interesseorganisasjoner og ideelle organisasjoner i ulike aktiviteter og ved forvaltning og drift av attraksjoner i geoparkområdet.

Selskapet skal arbeide for å opprettholde status som UNESCO Global Geopark og gjennom dette opprettholde medlemskap i Global Geoparks Network (GGN). Selskapet skal sørge for drift i henhold til det til enhver tid gjeldende regelverk for UNESCO Global Geoparks.

Strategi:

Går frem av formålet, men har en egen strategiplan som rulleres hvert år.

Utbyttepolitikk:

Ikke aktuelt.

Greve Biogass AS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Gjennom eierskapet i Greve Biogass AS ønsker Larvik kommune å bidra til en effektiv og miljøvennlig disponering av matavfall fra husholdningene. Eierskapet gjør også at kommunen bidrar i utviklingen av "grønne" næringer og verdiskaping.

Larvik kommunes eierandel i Greve Biogass AS er 9,3 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk

Formål:

Selskapets formål er av forretningsmessig karakter, og virksomheten skal baseres på forretningsmessige prinsipper og miljømessige hensyn. Selskapet kan delta i og ha eierinteresser i andre virksomheter innenfor rammen av selskapets formål.

Selskapets formål er å utvikle verdikjeder basert på biologisk avfall og husdyrgjødsel med produksjon av biogjødsel, biogass, biohydrogen, biokull, grønn CO2 og andre beslektede energi- og gjødselprodukter.

Strategi:

Greve Biogass og Den Magiske Fabrikken skal utvikles som aktør som bidrar til bærekraftig behandling av avfallsressurser og husdyrgjødsel. Selskapene skal tilby behandlingsløsninger som bidrar til redusert utslipp av klimagasser til fordel for avfallseier, landbruket og for sluttbrukere av biogass.

Greve skal utvikle produksjonen og verdikjedene til Den Magiske Fabrikken til å være ledende med bærekraftig lønnsomhet, fleksibel produksjon og beste sirkulære sluttprodukter både på kvalitet og klima.

Utbyttepolitikk:

For å sikre fullstendig utbygging av Den Magiske Fabrikken, skal det ikke utbetales utbytte de første fem årene etter inngåelse av aksjonærvitalen datert 25.10.2019. Deretter skal utbytte fastsettes ut fra det som anses forsvarlig basert på selskapets økonomi, en rimelig avkastning av eiernes investeringer, og hensyntatt selskapets formål.

iFokus Holding AS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med eierskapet i iFokus Holding AS, med tilhørende datterselskap, er at Larvik kommune ønsker å bidra til å oppnå målet om utdanning, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle, og samtidig begrense utenforskapet i Larvik.

Larvik kommunes eierandel i iFokus Holding AS er 100 %. Holdingselskapet eier datterselskapene iFokus AS, iVekst AS, iVekst Kommune AS og iFokus Kompetanse AS 100 %, samt Sammen for Livet AS med en eierandel på 99,36 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapets formål er å eie forhåndsgodkjent(e) tiltaksarrangør(er) av arbeidsmarkedstiltak, og selskap(er) som er leverandører av konkurranseutsatte arbeidsmarkedstiltak i regi av NAV. I tillegg er selskapets formål å eie selskap(er) som tilbyr opplæring og/eller teknologi som bidrar til at personer øker mulighetene sine til å skaffe eller beholde arbeid. På tilsvarende måte kan selskapet delta i prosjekter med samme formål. Selskapets overordnede mål er å skape et mer inkluderende samfunn ved at mennesker får jobb og står i jobb. Selskapet har et ideelt formål og eventuelle overskudd skal reinvesteres i virksomheten.

Strategi:

Selskapets overordnede mål er å være ledende på å skape et mer inkluderende samfunn ved at mennesker får jobb og står i jobb. iFokus-konsernet ønsker å realisere dette ved å være relevante for 3 målgrupper: (1) personer som er i arbeidsrettede tiltak, (2) personer som ikke er i jobb/utdanning og uten tilbud, og (3) personer som er jobb, men i fare for å falle ut.

iFokus skal tilby attraktive og tilgjengelige løsninger slik at flest mulig mennesker som har behov for selskapets tjenester skal velge iFokus som samarbeidspartner. Gjennom eierskapet og samarbeidet i den nasjonale kjeden Kopano AS skal iFokus digitalisere og automatisere selskapets produkter og tjenester.

iFokus sin strategi er bygd opp rundt fire delmål:

- *Nasjonal kunnskap brukt lokalt*
- *Morgendagens arbeidsinkludering*
- *Ett iFokus i næringslivet*
- *Ledende på kultur og utvikling*

Arbeid med delmålene skal sikre at iFokus jobber kunnskaps- og forskningsbasert og tilbyr sine kunder relevante og attraktive løsninger. Det skal videre sørge for at konsernet opptre samlet ut mot markedet og jobber systematisk med kompetanseutvikling og ledelse for å sikre at selskapet er rustet til å møte morgendagens forventninger til iFokus som en attraktiv karriere- og kompetansepartner.

Utbyttepolitikk:

Selskapet har et ideelt formål og eventuelle overskudd skal reinvesteres i virksomheten. Selskapet kan derfor ikke utdele utbytte.

Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg IKS)

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med eierskapet i IKA Kongsberg IKS er å sikre kommunen en profesjonell og effektiv gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser, herunder fungere som arkivdepot for kommunen.

Larvik kommunes eierandel i IKA Kongsberg er 6,2 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapet skal være eiernes arkivfaglige kompetanseinstitusjon. Selskapet skal forvalte, formidle og styrke eiernes arkiver, og med dette bidra til måloppnåelse av arkivlovens bestemmelser og intensjoner. Selskapet kan etter delegert myndighet, utføre forvaltningsoppgaver knyttet til innsyn i eiernes deponerte arkiv. Selskapet skal kunne fungere som regional arkivinstitusjon med alle funksjoner knyttet til helhetlig samfunnsdokumentasjon.

Strategi:

IKA Kongsberg – En kilde til kunnskap

Strategi IKA 2025

Selskapet er en synlig og aktuell samfunnsaktør

Utbyttepolitikk:

Selskapet er ikke kommersielt, og skal ha et 0-resultat.

Foto: IKA Kongsberg IKS

IUA Vestfold KO

Larvik kommunes formål med eierskapet/samarbeidet:

Formålet med samarbeidet IUA Vestfold KO er å sikre kommunen nødvendig felles beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning, og sørge for at Larvik kommune oppfyller sine plikter etter forurensningsloven § 7.

Larvik kommunes andel i IUA Vestfold KO er 19 %.

Om IUA Vestfold og oppgavefellesskapets formål:

IUA Vestfold er et kommunalt oppgavefellesskap om beredskap mot akutt forurensning i Vestfold. Samarbeidskommunene som er Færder, Holmestrand, Horten, Larvik, Sandefjord og Tønsberg, deltar gjennom en samarbeidsavtale fastsatt i forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning, jf § 7 første ledd og vedlegg 1. Samarbeidsavtalen gjelder samarbeidskommunenes plikt til å ha nødvendig felles beredskap ved akutt forurensning som treffer flere kommuner eller overstiger den enkelte kommunes kapasitet, jfr. forurensningsloven § 43 1. ledd.

Formålet med samarbeidet er å sikre at hver av samarbeidskommunene er i stand til å ivareta sin aksjonsplikt, bistandsplikt og øvrige plikter etter forurensningsloven § 43, 44, 46 og 47. Virkemidlene for å nå målet er å bygge kompetanse, kartlegge miljørisiko og forberede sårbare naturverdier for økt og hurtig vern, samt anskaffe beredskapsmateriell til bruk i større aksjoner. Årlig gjennomføres øvelser med akutt forurensning på land og sjø, samt CBRNE.

IUA Vestfold er ikke et eget rettssubjekt og har kun myndighet til å treffe beslutninger om interne forhold i samarbeidet, og til å forvalte tilskuddsordninger. IUA`et kan heller ikke ta opp lån eller på andre måter pådra eierkommunene forpliktelser ut over det som følger av vedtatte budsjettrammer. Den enkelte samarbeidskommune hefter ubegrenset for sin andel av oppgavefellesskapets forpliktelser, jf. kommuneloven § 19-2. Den enkelte samarbeidskommunes ansvarsdel for samarbeidets forpliktelser tilsvarer samarbeidskommunens eierandel.

Kommunalt krisesentertilbud i Vestfold (vertskommunesamarbeid)

Larvik kommunes formål med eierskapet/samarbeidet:

Ved samarbeidet om krisesenter i Vestfold, oppfyller Larvik kommune kravene i krisesenterloven om å sørge for et tilbud til personer som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

Det er Tønsberg kommune som har fått ansvar som vertskommune og fått myndighet til å inngå en avtale med Stiftelsen Krisesenteret i Vestfold. Deltakere i vertskommunesamarbeidet er Larvik, Tønsberg, Sandefjord, Horten, Færder og Holmestrand.

Vertskommunesamarbeidets formål er inntatt som følger i samarbeidsavtalen punkt 1:

"Samarbeidsavtalen gjelder for administrativt vertskommunesamarbeid om kommunalt krisesentertilbud i Vestfold etter kommuneloven § 20-1 jf. §§ 20-2, 20-4, 20-8."

Larvik Arena IKS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Gjennom kommunens eierskap i Larvik Arena IKS skal idretts- og kulturmål bli realisert. Kommunens ambisjon er at arenaen blir et attraktivt og naturlig samlingspunkt for idrett, messer og konserter.

Larvik kommunes eierandel i Larvik Arena IKS er 50 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapet har som formål å forestå/ivareta utleie av Jotron Arena tilknyttet Thor Heyerdahl Videregående skole i Larvik. Selskapet disponerer Jotron Arena i den tiden den ikke er i bruk som en del av skolens undervisningslokaler. Selskapet kjøper tekniske tjenester, samt renhold og teknisk drift, av skolen. Disse forholdene reguleres i en egen avtale mellom selskapet og skolen.

Driften av selskapet skal være selvfinansierende.

Strategi:

Selskapet utarbeidet en ny strategiplan i 2020, godkjent på representantskapsmøte i desember 2020. Ny strategiplan gjelder for 2021 - 2028.

Utbyttepolitikk:

Det utbetales ikke utbytte til eierne.

Larvik By AS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med Larvik kommunes eierskap i Larvik By AS er å legge til rette for utviklingen av et levende og attraktivt sentrum, i samarbeid med byens næringsliv.

Larvik kommunes eierandel i Larvik By AS er 2,06 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Larvik By AS skal arbeide for å fremme Larvik sentrum som et levende handelssenter og å videreutvikle og sikre det unike bymiljøet man i dag har. Videre skal Larvik by AS på fritt grunnlag kunne ivareta kjøp og salg av tjenester vis a vis sine medlemmer.

Strategi:

Selskapet skal være en sentral aktør i en langsiktig positiv utvikling av byen og den naturlige møteplassen mellom selskapets medlemmer. Selskapet skal jobbe for å vitalisere sentrum gjennom å produsere tjenester for næringslivet og for å øke Larviks attraktivitet.

Utbyttepolitikk:

Larvik By AS er en organisasjon som ikke har som formål å tjene penger eller øke verdien på aksjene for sine eiere. Det vil si en non-profit organisasjon. Eventuelt overskudd forblir i organisasjonen og anvendes i sin helhet til formålet som beskrevet ovenfor. Det ble ved oppstart tegnet 145 aksjer pålydende kr 1000 blant medlemmer, gårdeiere og kommunen.

Larvik Havn KF

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Larvik kommunes formål med Larvik Havn KF er å sikre en profesjonell og effektiv oppfølging av offentligrettslige oppgaver som Larvik kommune er tillagt etter havne- og farvannsloven, samt en effektiv, miljømessig og økonomisk drift av den privatrettslige havnevirksomheten. Som offentlig havn, hvor tilrettelegging for næringsliv og sjøbasert transport er blant de viktigste oppgavene, anses rollen som samfunnsutvikler viktigere enn ren bedriftsøkonomisk avkastning. Samtidig forventer kommunen at driften i Larvik Havn KF skal generere et årlig utbytte.

Larvik Havn KF er en del av Larvik kommune (100 % eierskap).

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Foretakets formål er av både offentligrettslig og privatrettslig art, og foretaket skal i sin virksomhet holde et saklig skille mellom disse to formål. Larvik Havn KF er Larvik kommunes havnefaglige organ. Foretaket skal ivareta kommunens offentligrettslige oppgaver i medhold av havne- og farvannsloven. Foretaket skal også drive privatrettslig havnevirksomhet, herunder forvalte de kommunale havneanlegg.

Strategi:

I henhold til strategiplan.

Utbyttepolitikk:

Ifølge havne- og farvannsloven § 32 kan det deles ut verdier fra den kommunale havnevirksomheten dersom det er avsatt tilstrekkelige midler til drift og vedlikehold av havn, samt midler til investeringer som er direkte knyttet til tjenesteyting rettet mot fartøy, gods- og passasjerhåndtering. Som utdeling regnes enhver overføring av verdier som direkte eller indirekte kommer eieren til gode. Uttak av overskudd eller annen utdeling av midler kan bare besluttes av kommunestyret etter forslag fra havnestyret, jf. havne- og farvannsloven § 32 tredje og fjerde ledd.

Foto: Larvik Havn KF

Larvik Kulturhus Bølgen KF

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Gjennom Larvik Kulturhus Bølgen KF skal kulturpolitiske mål for Larvik kommune realiseres innenfor scenekunst, kino og andre kulturområder.

Larvik Kulturhus Bølgen KF er en del av Larvik kommune (100 % eierskap).

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Foretakets formål er å drive det kommunale kulturhuset i Larvik som et brukshus for det lokale kulturliv og dermed tilby en kulturell og sosial møteplass for et bredt publikum. Foretaket skal ikke ha erverv som formål og skal ikke gi økonomisk utbytte som kan brukes til andre formål.

Foretaket skal tilby innbyggerne et mangfold av profesjonelle kulturytringer på nasjonalt og internasjonalt nivå, både innenfor film, dans, musikk, billedkunst og teater. Foretaket skal videre bidra til å utvikle Larvik som reisemål og sikre inntjening ved at saler m.v. kan leies ut til undervisnings-, konferanse- og kongressformål. Foretaket kan engasjere seg i annen virksomhet som kan bidra til et bredere kulturtilbud i Larvik, enten selv, i form av egenproduksjon, eller i samarbeid med andre selskaper.

Strategi:

Visjon

Et ledende kulturhus. For alle, for den enkelte. Bølgens programtilbud og virksomhet lever opp til ambisjonene om: BEGEISTRE BEVEGE BERIKE gjennom verdiene RAUSHET GLØD MOT

Hovedmål

Bølgen skal være en arena av høy kvalitet for nasjonale og internasjonale kulturuttrykk samt for lokalt kulturliv innenfor de gitte økonomiske rammer. Huset skal også invitere til kulturelle og sosiale møter for et bredt publikum. Bølgen skal i tillegg tilby gode fasiliteter for eventer og konferanser.

Programprofil

Bølgen skal tilby innbyggerne et mangfold av profesjonelle kulturytringer på nasjonalt og internasjonalt nivå, både innenfor film, dans, musikk, billedkunst og teater og annet sceneuttrykk.

Nettverk og samarbeid

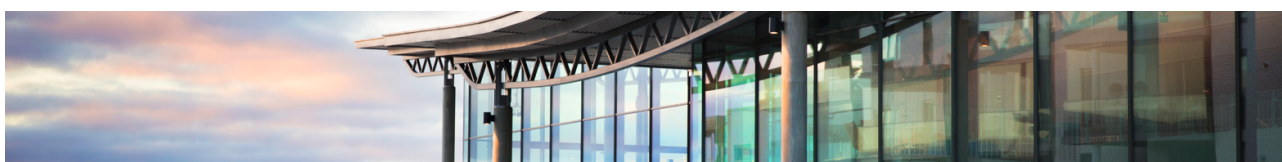
Bølgen skal være en naturlig samarbeidspartner for lokale og regionale arrangører. Gjennom samarbeid vil Bølgen bidra til at andre lykkes og til å lykkes selv.

Byutvikling

Bølgen skal bidra til å utvikle Larvik som reisemål og som attraktiv bostedskommune.

Utbyttepolitikk:

Foretaket skal ikke ha erverv som formål og skal ikke gi økonomisk utbytte som kan brukes til andre formål. Eventuelt overskudd skal forbli i virksomheten, forutsatt at hele kommunen går med regnskapsmessig overskudd, jf. kommuneloven.

MST CAN (vertskommunesamarbeid)

Larvik kommunes formål med eierskapet/samarbeidet:

Vertskommunesamarbeidet sørger for at barneverntjenesten i Larvik kommune kan tilby hjelpetiltaket MST CAN, som er et intensivt behandlingstiltak som retter seg mot familier med alvorlige og komplekse utfordringer, der det forekommer vold og/eller annen omsorgssvikt mot barn i alderen 6-18 år.

Det er Horten kommune som har fått ansvar som vertskommune for drift av MST CAN-teamet. Deltakere i vertskommunesamarbeidet er Larvik, Horten og Tønsberg.

Vertskommunesamarbeidets formål og beskrivelse er inntatt som følger i samarbeidsavtalen punkt 3 og 4:

"Avtalens formål er å regulere det løpende samarbeidet, organisatoriske forhold og finansiering vedrørende interkommunalt samarbeid om MST CAN mellom de tre kommunene. Avtalen omfatter de forhold som skal reguleres jf. kommuneloven kapittel. 20. Samarbeidsavtalen gjelder når den er vedtatt i samtlige kommunestyrer i deltagerkommunene. [...]"

MST CAN-teamet skal tilby hjelpetiltak i henhold til Barnevernloven for de tre kommunenes barneverntjenester i henhold til MST CAN sine styrende dokumenter. Tiltaket er lisensbasert og kjøpt fra MST Services i USA og har faglig støtte fra Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge (NUBU). MST CAN-teamet organiseres under Barneverntjenesten i Horten kommune. Målgruppen for MST CAN-teamet er familier med barn mellom 6 og 18 år. Ytterligere beskrivelse av målgruppe finnes i styrende dokumenter for MST CAN."

START Vestfold KO

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Larvik kommunes formål med eierskapet i START Vestfold KO er å legge til rette for flere nyetableringer av næringsvirksomheter i Larvik og legge til rette for at småbedrifter i endring lykkes i kommunen.

Formål

START kommunalt oppgavefellesskap (KO) har som formål å få flere nyetableringer og småbedrifter i endring i Vestfold til å lykkes. Det er etablert et felles konsept for etablererveiledning i seks kommuner i Vestfold og et nettverk av private og offentlige hjelpere som tilbyr assistanse til bedrifter i etableringsfasen eller småbedrifter i endring.

Strategi

START tilbyr kompetanse, kurs, veiledning og verktøy til gründere som har behov for dette under sin oppstart, slik at disse kan realisere sine mål og ambisjoner.

Utbyttepolitikk

Det utbetales ikke utbytte. Eventuelle tilskuddsbeløp som ikke er benyttet godskrives neste års budsjett, i tråd med samarbeidsavtalen.

Sør-Øst 110 IKS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med eierskapet i Sør-Øst 110 IKS er å sikre en effektiv beredskap og god samfunnssikkerhet for befolkningen i Larvik. Gjennom samarbeid med andre kommuner er det et mål å oppnå stordriftsfordeler med et selskap som er organisert, utrustet og dimensjonert i tråd med gjeldende lovverk.

Larvik kommunes eierandel i Sør-Øst 110 IKS er 6,9 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapets formål er å dekke kommunenes behov, plikter og oppgaver i forbindelse med "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen" § 4-5, § 4-6, § 4-7 og § 6-3. Sør-Øst 110 IKS skal ivareta samfunnets behov for profesjonell, samordnet og kostnadseffektiv nødalarmering ved brann og ulykker, akutt forurensning og andre kriser gjennom et regionalt samarbeid med brannvesenet og andre nødetater.

Strategi:

Sør-Øst 110 IKS skal:

- sørge for rask og korrekt ressursvarsling.
- yte god innsatsstøtte til brannvesenene og lage fullverdig logg på alle hendelser.
- sørge for samvirke med brannvesenene og andre nødetater.
- være en god og trygg arbeidsplass.
- ha fokus på kompetanseheving.
- ha en kostnadseffektiv drift og alarmtjeneste.

Utbyttepolitikk:

Har ikke utbyttepolitikk.

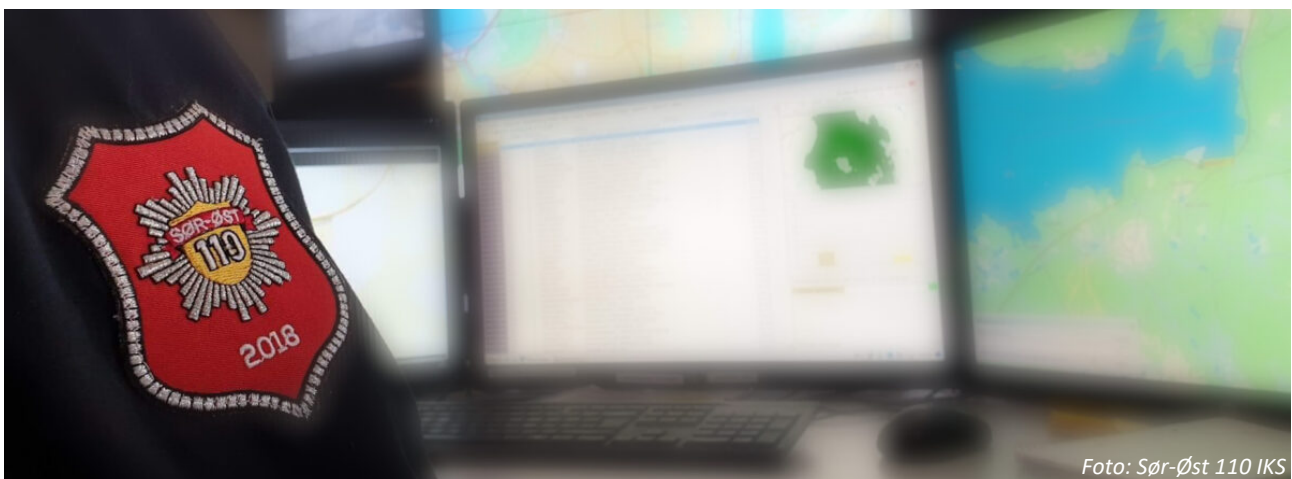

Foto: Sør-Øst 110 IKS

Torget 1 Larvik AS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Gjennom eierskapet i Torget 1 Larvik AS sikrer kommunen en forvaltning av eiendommen Torget 1, med formål om å etablere et kommunehus/rådhus til bruk for kommunal virksomhet.

Larvik kommune eier Torget 1 Larvik AS 100 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapets formål er å eie og forvalte eiendommen Torget 1.

Strategi:

Selskapets strategi er å legge til rette for at eiendommen på sikt skal kunne brukes som et kommunehus/rådhus for Larvik kommune.

Utbyttepolitikk:

Ikke aktuelt.

VESAR AS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med Larvik kommunes eierskap i VESAR AS er å sikre kommunen en effektiv og profesjonell håndtering av husholdningsavfall. Gjennom eierskapet ønsker kommunen i tillegg å bidra i utviklingen av bærekraftig avfallshåndtering, slik at kommunens bærekraftsmål om å bekjempe klimaendringer kan oppnås.

Larvik kommunes eierandel i Vesar AS er 21,6 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapets formål er å ivareta oppgaver innen avfallshåndtering for kommunene i Vestfold. Selskapet skal ha ansvaret for behandling av matavfall og restfraksjoner i husholdningsavfallet fra de kommuner som er aksjeeiere i selskapet. Selskapet kan også påta seg oppgaver for andre kunder enn eierkommunene, kjøpe tjenester tilknyttet driften fra andre, og delta med eierinteresser i andre selskaper, dersom dette finnes hensiktsmessig. Selskapet avgjør i hvilken grad driften skal baseres på bruk av egne anlegg, utstyr og mannskap, gjennom eierinteresser i andre selskaper, eller ved leie- og /eller driftsavtaler med eierkommunene eller andre.

Strategi:

Strategiske mål i perioden 2021 – 2025:

- A. Vesar skal oppnå 70 % materialgjenvinning innen 2025.
- B. Vesar skal bidra til at eierkommunene når sine klima- og miljømål på veien mot lavutslippssamfunnet.
- C. Vesar skal bidra til verdiskapning, arbeidsplasser og grønn konkurransekraft i regionen, spesielt innen bioavfall.

Utbyttepolitikk:

Selskapet drives etter selvkostprinsippet og vil derfor ikke være i posisjon til utbytte.

Vestfold Krematorium IKS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med eierskapet i Vestfold Krematorium IKS er å sikre kommunen et lokalt tilbud til de av kommunens innbyggere som ønsker kremering, og på den måten oppfylle kommunens samfunnsansvar.

Larvik kommunes eierandel i Vestfold Krematorium IKS er 25 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Selskapets formål er å anlegge, eie og drive et krematorium på vegne av deltakerkommunene. Selskapet kan selge tjenester til kommuner utenfor eierkommunene. Selskapet leverer tjenester knyttet til, og i samsvar med, gravplasslovens bestemmelser om kremasjon og urnegravferd. Selskapet skal finansiere sin drift gjennom innbetalinger fra tjenestekjøperne. Selskapet avgir regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper.

Strategi:

Selskapet har i sin historie, både i planfasen og i driftsfasen, hatt noen underliggende verdier og visjoner i sin virksomhet:

- Vestfold krematorium vil legge til rette for en økning av kremasjonsandelen.
- Vestfold krematorium vil legge til rette for en sorgprosess som gjenspeiler menneskeverdet og imøtekomme identitetsbehovet fra ulike religioner og menneskesyn.
- Vestfold krematorium vil bidra til at kremasjon kan være en miljøvennlig gravferdsform.

Utbyttepolitikk:

Ingen.

Foto: Vestfold Krematorium IKS

Vestfold og Telemark revisjon IKS (VTR IKS)

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med eierskapet i Vestfold og Telemark revisjon IKS er å sikre kommunen en profesjonell og effektiv gjennomføring av revisjonslovens intensjoner og bestemmelser.

Larvik kommunes eierandel i Vestfold og Telemark revisjon IKS (VTR) er 7,16 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Vestfold og Telemark revisjon IKS skal utføre lovpålagte revisjonsoppgaver for deltakerne. Vestfold og Telemark revisjon IKS kan utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne. Vestfold og Telemark revisjon IKS kan utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper. Selskapet har ikke erverv til formål.

Strategi:

Strategisk prioritering 1 – Kvalitet på tjenestene

VTR skal levere regnskapsrevisjon og tilhørende tjenester, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Tjenestene skal ha god kvalitet til rett pris. VTR skal yte god service og være tilgjengelige for eierne.

Strategisk prioritering 2 – Kommunikasjon

VTR skal ha god kommunikasjon med eierne, kunder, politikere og samarbeidspartnere. Det er en vesentlig forutsetning for tillit og godt omdømme.

Strategisk prioritering 3 – Kompetanse

Selskapets ansatte skal være spesialister på kommunal revisjon.

Strategisk prioritering 4 – Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i VTR skal være stimulerende, inkluderende og trygt. VTR skal løfte frem stoltheten som ligger i å arbeide i en kunnskapsbedrift.

Strategisk prioritering 5 – Bærekraft

VTR vil bidra til å nå bærekraftsmålene der selskapet har mulighet til å påvirke. VTRs bærekraftsstrategi vil i hovedsak vektlegge arbeid med bærekraftsmål nr. 5 Likestilling mellom kjønnene, nr. 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst, nr. 12 Ansvarlig forbruk og produksjon og nr. 13 Stopp klimaendringene.

Utbyttepolitikk:

Selskapet har ikke erverv til formål og betaler derfor ikke ut utbytte.

Vestfold, Telemark, Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS IKS)

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med Larvik kommunes eierskap i VETAKS IKS er å dekke kommunens behov for en profesjonell sekretariatsløsning i kontrollutvalget. Kontrollutvalgets arbeid er essensielt for å oppnå en velfungerende egenkontroll i kommunen, og sekretariatet er en avgjørende ressurs i dette arbeidet.

Larvik kommunes eierandel i VETAKS IKS er 4,5 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Sekretariat for kontrollutvalg i eierkommunene.

Strategi:

Leverer kvalitet i arbeidet med kontroll av kommunene på vegne av kommunestyret. Bidra til at kontrollutvalget kan fylle sin rolle på en god måte. Være et robust fagmiljø innenfor et snevert område. Sikre og beholde kompetente medarbeidere. Fortsatt være størst og ledende innenfor selskapets fagområde i landet.

Utbyttepolitikk:

Ingen utbytte, selvkost.

Vestfoldmuseene IKS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Formålet med eierskapet i Vestfoldmuseene IKS er å gi innbyggerne, næringslivet og besøkende gode opplevelser, økt kunnskap og bedre forståelse for verdien av Larvik kommunes rike kulturarv.

Larvik kommunes eierandel i Vestfoldmuseene er 16 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Vestfoldmuseene IKS skal drive og videreutvikle museum og arkiv i selskapet ved å:

- Forvalte samlinger, kunst- og kulturhistoriske gjenstander, arkiv og immateriell kulturarv.
- Drive aktiv samlingsutvikling.
- Dokumentere, forske i, og formidle lokal, regional, nasjonal og internasjonal kunst, kulturarv og kulturhistorie.
- Være en tydelig samfunnsaktør.
- Utføre eksterne oppdrag innenfor arkiv og kulturhistorie.
- Følge ICOMs og ICAs etiske regelverk

Alle enhetene til deltakerkommunene skal videreføres som en del av selskapet. I selskapets budsjetter og planer skal aktivitetene for hver enkelt enhet klart fremgå.

Selskapet skal ikke eie samlinger, bygninger el., men disponere disse iht. samarbeidsavtaler mellom eierne av disse og selskapet.

Strategi:

Målbildet 2024

- Utvikler samlingene, bevarer og gjør dem digitalt tilgjengelige
- Formidler kunnskap, skaper opplevelser og møter publikum på ulike arenaer
- Forsker og utvikler ny kunnskap i egen regi og i samarbeid med andre
- Bidrar til et bedre samfunn gjennom bærekraft, mangfold og dialog
- Være en attraktiv arbeidsplass som arbeider effektivt med måloppnåelse

Under hvert av målene ligger delmål

Utbyttepolitikk:

Ikke relevant.

Vestfold Vann IKS

Larvik kommunes formål med eierskapet:

Gjennom eierskapet i Vestfold Vann IKS sikrer Larvik kommune god utførelse av lekkasjesøking på vannledningsnettet. I tillegg er det mulighet for begrenset kjøp av vann fram til ca. 01.01.2028 etter at det er etablert forbindelse fra Seierstad vannbehandlingsanlegg.

Etter ca. 01.01.2028 vil eierskapet sikre kommunen trygt drikkevann til kommunens innbyggere i tråd med gjeldende lovverk og drikkevannsforskriftens formål. Eierskapet sørger for gode alternative vannkilder, et robust vannforsyningsystem og at kommunen er tilknyttet et faglig kompetent miljø, nå og i framtiden.

Larvik kommunes eierandel i Vestfold Vann IKS er 0,1 %.

Virksomhetens formål, strategi og utbyttepolitikk:

Formål:

Vedtektsfestet formål:

“Selskapets formål er på en kostnadseffektiv måte å levere tilstrekkelige mengder med drikkevann av offentlig godkjent kvalitet til eierkommunene på like vilkår fra egne vannverk i Farris og Eikeren. Dersom vannverkenes kapasitet er tilstrekkelig, kan selskapet selge vann til jordvanning eller selge drikkevann til kunder utenfor eierkommunenenes forsyningsområder. Selskapet kan, når det fremmer selskapets og eiernes formål, inngå samarbeid med andre virksomheter og delta på eiersiden i selskaper og interkommunale selskaper med begrenset ansvar.”

Strategi:

Ikke oppgitt.

Utbyttepolitikk:

Det er ingen utbyttepolitikk for selskapet da selvkostregelverket praktiseres.

VOIS (vertskommunesamarbeid)

Larvik kommunes formål med eierskapet/samarbeidet:

Samarbeidet sikrer Larvik kommune tilgang til anskaffelser/kontrakter som kommunen ellers måtte ha gjennomført på egen hånd. Dette er anskaffelser som gir gode kontrakter med klare stordriftsfordeler.

Det er Sandefjord kommune som er vertskommune. Deltakere i vertskommunesamarbeidet er Larvik, Sandefjord, Tønsberg, Horten, Færder og Holmestrand.

VOIS' formål og oppgave er beskrevet som følger i samarbeidsavtalen punkt 4:

“VOIS er et forpliktende innkjøpssamarbeid mellom deltakerkommunene.

VOIS skal:

- *Gjennomføre konkurranser, inngå og forvalte felles avtaler for deltakerkommunene for å oppnå stordriftsfordeler og effektive, heldigitale innkjøpsprosesser.*
- *Gjennom kursporteføljen bidra til å utvikle og vedlikeholde innkjøpskompetansen i deltakende kommuner.*
- *Gi og formidle råd og støtte til deltakende kommuner.*

Virksomheten skal baseres på et helhetlig økonomisk og miljømessig samfunnsansvar og skal bidra til bærekraftig utvikling i overensstemmelse med aktuelle lover og forskrifter.

Vertskommunen gis myndighet til å inngå avtaler på innkjøpssamarbeidets vegne og skal holde deltakende kommuner orientert om alle avtaler som inngås.

Deltakelse på den enkelte avtalen meldes og registreres før konkurranse gjennomføres. Avtalene som inngås er forpliktende for de kommuner som deltar på den enkelte avtalen.

Hver enkelt deltakerkommune er ansvarlig for å følge opp egne anskaffelser/avrop som foretas på den enkelte avtale.”